

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv03i23

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 3 Issue 23
June 1921

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 3, Iss. 23)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

אינגערעכט	1812,84
שטאטל אין טילע שטאדט	\$27807,38
וואו די געלד געפינט זיך:	
בילדונג דעפיציט	\$13841,98
דזשיינט בשארד	9700,00
פופעלס בענק	1656,08
ליבערטי באנד	1000,00
וואר סייווינגס סטעמפס	1000,15
סענטראל בענק	382,24
פופעלס בענק	188,05
7טע וואלאנט	25,18
10טע וואלאנט	18,15
שטאטל	\$27807,38
מ. סאנדלער, סעק. טרעזשורער.	

סיק פאנד לאקאל 00:	
באלאנס בעשער	\$2327,80
דעם קווארטאל	237,85
שטאטל	\$2565,65
אויסגעצאלט	151,00
באלאנס	\$2414,65
אסעסמענט פאנד:	
לאקאל 2	\$3498,80
לאקאל 60	891,95
לאקאל 53	161,80
שטאטל	\$4552,05
אינגערעכט, אויף \$1,50 אסעסמ.	2000,00
באלאנס	\$2552,05

דיינע קווארטאל	430,35
ערויגעגעבען צום דעליף	25,00
שטאטל	\$2322,94
אויסגעצאלט	215,00
באלאנס	\$2107,94
עמוירדושענס פאנד:	
באלאנס לעצטען קווארטאל	\$1104,70
דיינע קווארטאל	430,35
שטאטל	\$1544,05
דעפנס פאנד לאקאל 53:	
18 בעשער	\$800,65
דעם קווארטאל	117,50
צוריקגעצאלט	100,00
שטאטל	\$1078,15

פערטעל יעהרליכער פינאנס	
באריכט פון דער דוש. באארד	
פון פילאדעלפיא.	
(שלוס פון זייט 6)	
פרעסער פאנד:	
באלאנס לעצטען קווארטאל	\$1234,15
דעם קווארטאל	325,40
שטאטל	\$1559,55
אויסגעצאלט	320,00
באלאנס	\$1239,55
דעליף פאנד:	
באלאנס לעצטען קווארטאל	\$1858,50

בעטראכט

עפענט א פעקעדוש בעט-
ראכט ווי פריש זיי זיינען—
עס איז דער ראפער וואס
פערהיט זיי פון פייכקייט.

דיין

פעררויכערט איינס און זעהם
ווי מילד און ארעמאמיש עס
איז.

בעשרום

יעצט בעגרייפט דעם וואונ-
דערבארען בלענד פון אמת
טערקיש-בוירלי און אנדערע
בעסטע אמעריקאנער מאכא-
קען ריכטיג צוזאמענע-
שטעלט.

"זיי שטערען צופריעדען"

שטעלען זיי צופריעדען
"נאך ווי צופריעדען!" דער
בלענד קען נישט נאכגעמאכט
ווערען.

אין פעקעדושעם
פון 20. נעפאקט
צו פערמיטען פון
פייכקייט. אויף
אין רונדע לופט
פערזיג עלם
בלעד באקסעם
פון 50.

איהר פראבירט נור א שטעטערפיערד—און זעהט!

פון א סטעף רעפארטער.

— אין משכנע קרייזען שענקט מען
אפטמאל גרויס אויפגערושטמייט צו
רעם, וואס עס קומען אפטמאל פאר
רייבונגען אין די לאסאלען. אבער די
וואס ווייסען, וואס עס מיינט א לעבד
דינע געזעלשאפט, פארשטעהען, צו
מענשען, וואס רעכענען, לערנען און
שטרעבען, האבען פארשיידענע מיד
גונגען. אבער וואס עס אין שייך צו
פארמיידען די ווייטע ווייטע מיד
צוויי ווייטע ווייטע ווייטע ווייטע
רעל

— ווי איהר זעהט, איז די גרויסע
מאסע פון די קלאקמאכער געווען
דורכגענומען מיט קליין בירגערליכע
געמיינעלעך, יעדער האט זיך געזוכט אים
צוזונדערען פון די איבעריגע, יעדער
איז געווען גענעשטויט אויף די אר-
בעיגע, תמיד האט מען זיך אויס גע-
רעד, עס האט געהערשט אומזעמור-
יג, האט דען געקאנט זיין א רייד ביי
שוועלכע באדינגונגען וועגן אמת'ן יר-
מיהאז'ן? האט מען געקאנט זיין
זיכער מיט שוץ מאנה צו זינען אין רעד
צייט פון א שטוב?

[illegible]

דאס איז דאך אבער נישט אמת! די
אהלען זיינען נישט אפגעשטעלט געווארען
גרמאר, ווייל, עס איז מארטיילט
ווארען א ליפלעס צווישען די דעם-
זוכער, אין וועלכען די בעזערשע עקסער
ווי באהנדל ווערען געזייעלט. עס איז
וויין פרייער מארטיילט געווארען נאך
עלבע ליפלעס, און די וועהלען זיינען
געדעסטוועגען פארשויערט געווארען. די
אהלען זיינען אפגעשטעלט געווארען,
ווייל מענע פון די פאבריקאטען, דאס
זיינען געווען אויס'ן באלאם, האבען אפ-
געמאכט דעם עקספערטן אומפאסען פון
זיין ייט. ווייל כזה יצא פאבריקאטען
זיינען, עקספערטען און פאסען עקסער-
טען געווארען, האבען זיי באהאנדעלט
דעם געזייעלטען.

די וואך
פון מאַסד. ד. דעניש.

די באאמטע ניבען אבער צו, אז די
דאזיגע ארעסטמען האבען נים אפגעמאל
מען דעם בלוטיגען קאפ. אויסער די
דאזיגע מאָד מיטלען באנוצען זיך די
ארכייסטגעבער מיט, "בלעקליסטס"
לאאטאוס. ס'איז נאטירליך שווער מאַה
אויסצואַגען, צו וואס אזויגע מעטאָדן
וועלען מיהרען. ס'איז אבער נאנץ זיכער
אז פריהער אדער שפעטער וועט דער רא
זיגער באַדערשטיגן אן די הערשאפט
מיינער קומען צו ענד. די ארכייסטס
נעכער, וועלכע האָבען לויגעלאָזט דע
כעס פון די ארכייסטער דורך די, "בלע
ליסטס" און לאאטאוס (מעטאָדן), וואו
זייערע צייטן שטען צו צייטן.

וואהלען פאר א רעליף קאמיטע אין לאקאל 35

קומענדיגען מאנאטאג, דעם 8טען, וועט ביי אונז שטאטפירנדען עלעקטראנישען פאר די רעליף קאמיטע. אלע מעמבערס פון לאקאל 35, וועלכע באלאנגען צום קאנאדאנעם פארשטער, וועלכע באלאנגען פאנא, וויינען אויפגעפארט צו קומען, באטייליגען זיך אין די וואהלען און ער וועלכען די פאסטערסטע פאר דעם ערשטן טעגליכען שטאטפירנדען קאנאדאנעם פארשטער. צוליב דער אונגעשטעמלעכער לאגע אין סטריד וויינען די וואהלען פארשטער געווארען.

די וויכטיגקייט פון ערוועהלען א פערזענלעכע און איבערגעגעבענע ארבייטסמאנען רעליף קאמיטע איז שוין לאנג פארשטענדלעך צו אלע אונזערע מעמבערס. ווייל אויב עס איז איבערהויפט וויכטיג, אז יעדער קאמיטע פון דעם לאקאל זאל זיין צוזאמגעשטעלט פון מענטשן, וועלכע וויינען פעהיג און ערנסט, אזוי, אז זייער ארבייט זאל זיין צופרידענשטעלעך פאר אלע מעמבערס, און זייער ארבייט זאל ברענגען ערפאלג דעם לאקאל. — איז דאך נאך מער וויכטיג אין דעם פאל פון דער רעליף קאמיטע.

דעם קאמיטע האט נישט צו טאן מיט קיין געזונטע מענטשן. דעם קאמיטע דארף אויפפאסען, אז אלע אונזערע קראנקע מעמבערס זאלען ריכטיג אטענדעט ווערן קריגען זייער דאקטארשע הילף ווען נויטיג, אדער קריגען זייער קראנקען בערנעם, און אין פאל ווען איינער קריגט אונגעריפען אויף די לונגען און ער קריגט די פראלעטארישע קרענק, זאל ער גלייך נישט פארלירענדיג קיין צייט, געשיקט ווערן אין קאנסטרי, און זאל דארטען קריגען די נויטיגע הילף.

אונזער רעליף קאמיטע איז אויך א טייל פון די איבעריגע 6 לאקאלס פון ניו יארק, וועלכע האבען געקויפט און אויפגעבויט דעם יוניאן העלטה צענטער, וועלכע כער ברענגט פיל נוצען פאר אלע אונזערע קראנקע מעמבערס. דער צוקונפטיגער היסטארישער, וועלכער וועט אמאל שרייבן בען די געשיכטע פון דער קלאקמאכער יוניאן, וועט זיך מוזען פיל אפשטעלען אויף אונזער יוניאן קליניק, וועלכע ווערט אויפגעהאלטען פון נישט מער ווי 6 לאקאלען, און אונזער לאקאל איז איינער פון די וויכטיגסטע צווישען זיי. דאס איז נישט קיין קליניק וואס ווערט אויפגעהאלטען פאר טשארטי פון נעוויסע פילאנטראפיען און ווען איינער קומט אהין, פיהלט ער, אז מען טוט איהם א טובה און מען אונטערזוכט איהם, און ער פיהלט זיך ווי אן ארימאן, וואס שטעהט ביי א פרעמדער טיר. נין! דאס נישט.

צום קרעדיט פון אונזער רעליף קאמיטע, טען און פון די קאמיטעס פון די אנדערע לאקאלען, צוזאמען מיט דאקטאר פרייס, האבען מיר אויפגעבויט אן אייגענעם בילד דינג מיט די מאדערנסטע אימפראוועמענטס, וואו אטענדענע דאקטאריס ספעציאליסטען אטענדען צו אונזערע מיטגלידער אויף פארשידענע קראנקהייטען, ווי לונגען, מאגען, האלז און נאך, אויפערע, אויפערע, פוס קראנקהייט, א. ז. ו. ו. מען געהט דארט אויך עקסטרע פיקטשורס ווען נויטיג, און מיר האבען דארט אויך א דעמאלט קליניק, וואו מען עקזאמענירט און מען פיקסט צייהן. און אונזערע מעמבערס ווערען אויך דארט באהאנדעלט נישט ווי מען טוט זי, א טובה, אדער מען נישט זי, "טשארטי", נאר ווי מען וואלט זי באהאנדעלט ביי זיך און דער היים, און די וועלכע קומען אהין, פיהלען זיך זעהר גוט. זיי זעהען, אז די יוניאן האט אויפגעטאן א גרויסע זאך אויף דעם ערשטן געביט.

און דאס אלעס שטעהט אונטער'ן די רעקטען אויפזיכט פון דער רעליף קאמיטע. צו זיין א מעמבער אין דער רעליף קאמיטע טען מיט נישט אזא לייכטער דושאב, מען קען נישט קומען און זיך לייכט אפמיטען און זיך געהן אהיים. יעדער קאנדידאט וואס ערשיינט אדער יעדע קייס און פאר זיך איז זעהר וויכטיג און פארדערט ספעציעלע אויפמערקזאמקייט. ווייל מען האנדעלט מיט קראנקע מענטשן. פון זיי ער באשלוס הענגט פילע מאל אפ א מענערשע'ס געזונט אדער זיין ווייטערער לעבען! יעדע זאך מוז באהאנדעלט ווערען זעהר פארזיכטיג אזוי, אז דער מעמבער זאל פיהלען, אז ער קריגט באמת ברוי דערליכע און פריינדליכע הילפע, און אז דאס איז דער רעזולטאט דערפון, וואס מיר וויינען ארגאניזירט אין א יוניאן. דאס דארף געטאן ווערען אז ער זאל זיך פיהלען דערמיט שטאלץ און נישט ערנדיגרייט! כרי צו זיין א מעמבער אין דער רעליף קאמיטע, מוז מען ווירקליך באזיגען אייגענע, איבערגעגעבענע, באזיגען א פריינדליכע נשמה און פארשטעהן די פסיכאלאגיע פון אונזערע מעמבערס. וואס אנבאלאנגט אונזער ביי יעצטיגער נער רעליף קאמיטע, באשטעהט פון ברוי דער שטאט פארשטער און ברוי דער סלאווי, בארא, ווערמאנט, וויינישטאט און בעצאלע. — מען מיר ווירקליך מיט זיין זיין.

שוין אין דער רעליף קאמיטע עמליכע יאהר און מאנעכ וויינען ערשט דעם לעצטען טוירס ערוועהלט געווארען. זיי פארשטען הען אבער זייער אויפמאכע און די מעמבערס האבען ווירקליך פיל געוואונען דערפון. ווענען זייער ארבייט וועט אונז נאך אמאל אויסקומען צו שרייבען ספעציעל און מיט אייגענעלעייטען. מיר האפען, אז די מעמבערס וועלען שוין אליין פארשטעהן ווי וויכטיג עס איז צו קומען און שטימען פאר די אינטערעסעס פון פעהיגסטע קאנדידאטען, וואס וויינען נאמינירט פאר דער קאמיטע.

א מיטינג פון דער עקס. באאד. מיטינג פון לאקאל 22 איז אפגעהאלטען געווארען דינסטאג דעם 10טען מאי, 1921 אין פיל פאלס הויז, 7 איסט 15טע סטריט. ברוי דער 5. שאפירא אלס משערמאן. עס ווערט פארגעלעזען דער פראטאקאל פון לעצטען מיטינג און נוסטער הייסען.

ברודער וויליאם פראנער אן ארבייטער פון די סעלועל דרעס קא. איז ערשיינען פאר דער עקס. באאד. אפערענדיג געגען דעם באשלוס פון דער מעמבערשיפ קאמיטע איהם צו רעכענען 35 דאל. פאר א יוניאן בוך. נאכדעם ווי די עקס. באאד. האט אויסגעהערט די ערקלערונג פון דער מעמבערשיפ קאמיטע, אז בר. פראנער האט פארגעלעזען צו צאהלען וויינע דייט פאר דריי יאהר צייט און ער האט געדארפט ווערען א נייט-מעמבער, ווערט נוסטערהייסען דער באשלוס פון דער מעמבערשיפ קאמיטע.

שוועסטער אנהא וויינישטיין, אן ארבייטערין פון דזש. מ. שאפען, 31 איסט 28טע סט., האט אפערירט געגען דעם באשלוס פון דער מעמבערשיפ קאמיטע איהם צו רעכענען די פולע סומע, נעמליך, 16.60 דאל. פאר א יוניאן בוך. דער משערמאן פון דער קאמיטע האט ער-קלערט, אז זיי האבען איהר גוט געמאכט פאר איבער צוויי יאהר דייט, און בא-שלאסען איהר אריינצונעמען אלס א נייט-מעמבער. די עקס. באאד. בא-שליסט נוסטערהייסען די האנדלונג פון דער קאמיטע און אויסדריקען א דאנק פאר דער גוטער פארזיכטיגער ארבייט געגען אויפאלע מעמבערס, וואס פריהער אנטלויפען זיי פון דער יוניאן און נאך. הער. קומען זיי זיך בעסען מען זאל זיי גוט-מאכען די דייט פאר די יאהרען וואס זיי האבען נישט געוואלט צאהלען.

די עקס. באאד. אינסטראקטענט די קאמיטע צו האנדלען שטרענג מיט "דער ערשטער". עס איז אויפגענומען געווארען וואהלען פאר א נייט-משערמאן פאר דער עקס. באאד. און ברודער וויינישטאט ווערט ערוועהלט אלס משערמאן פאר די קורצע פיר וואכען.

עס איז ערהאלטען געווארען א צו-שליפט פון פאנע מ. קאהען, סעקרעטאר פון דעם ערוויקשיאנאל דעפארטמענט פון דער אינטערנעשאנאל אונז לאזענדיג וויסען, אז אין נייכען וועט גערופען ווערען א קאנפערענץ פון די ערוויקשיאנאל קא-מיטעס פון אלע לאקאלס פון דער אינ-טערנעשאנאל אויסצוארבייטען א פלאן פאר גרויסע ערוויקשיאנאל ארבייט פאר געסעטען סעזאן. דארום זאלען מיר אריינשיקען די נעמען און אדרעסען פון דריי דעלעגאטען פון דער ערוויקשיאנאל קאמיטע. די פאלגנדע דריי וויינען ער-וועהלט געווארען צו פארטרעטען אונזער לאקאל בייים קאנפערענץ: שוועסטער א. הוירש, קאפאנע, און מיניע קאהען.

עס איז ערהאלטען געווארען א צו-שליפט פון די סענטראל סטריט פון ליי-באך קאנאכיל פון גרויסער ניו יארק, פאר-לאזענדיג פון אונז א דאנישאן פאר דעם פאנא וועלכען זיי קלייבען אנצופיהרען א קאמף געגען די אפען שאפ באוועגונג. עס איז באשלאסען געווארען צו ביישטיין ערען 10 דאל. פאר דאס.

א צושריפט איז ערהאלטען גע-ווארען פון דעם פאלעסטינא נעציאנאל-קאמפייין פאנא פארלאנגענדיג מיר זאלען קויפען פאר 12.50 דאל. פאר סקעטס צו זייער באזארג וואס וועט אפגעהאלטען ווערען מאי דעם 15טען און 16טען. בא-שלאסען געווארען צו קויפען דעם סקעטס.

דער סעקרעטאר, ברודער סנדלר, ציהט די אויפמערקזאמקייט פון דער עקס. באאד. אז דעם אויסשליסען פון די ברידער מ. שאפירא און דובעסטער פון דעם עקס. באאד. פאר האנדלען אין זייערע שפעציעלע נישט ווי יוניאן פארשטער הער דארפען און אויך מיט דעם רעזי-נירען פון ברודער מאקער מיט א צייט צוריק פעהלס אונז אין דער עקס. באאד. דריי מעמבערס אויסצופיהלען די קוואל-טען פון דעם פאנא פאר דעם עקס. באאד.

מיר ערווארטען, אז קומענדיגען מאנאטאג וועט איהר אלע קומען און אפגעבען איי-נער שטימען. קאנדידאטען וויינען דא נע-נוג און עס איז פאראן פון וועמען צו קליי-בען.

די פולנינג פלעצער וועלען זיין אפען פון 9 אוהר פריה ביז 7 אוהר אבענד. שטימען וועט מען קענען אין 228 2טע עוועניו, אין אפיס פון דעם לאקאל, און אויך אין בראנזווילער אפיס, אין 219 סעקסאן סטריט, בראנזווילער לייבאך ליי-סעאוס.

אלא, מיר ערווארטען אייך אלעמען קומענדיגען מאנאטאג בייים שטייט-קאסטען. דזש. ברעסלאוו, מענערזשער לאקאל 35.

דעפארט פון דעם עקס. באאד. מיטינג פון דער דעסמאכערס יוניאן לאקאל 22

און משערמאן צו געפינען דריי פאסענדע אקטיווע מעמבערס, וועלכע וויינען וויליג צו געבען זייער דינסט פאר דעם וואל-זיין פון דער יוניאן. ברודער סטיימאן איז פארגעשלאגען געווארען אלס א מעמבער צו דער עקס. באאד. און די עקס. באאד. האט גוט געהייסען, זיין אפאיינט-מענט.

די אפיל קאמיטע שיקט אריין איהר

רעפארט פון מאי דעם 7טען. עס ווערט געהאנדעלט ווענען יעדער קייס באזונ-דער און גוט-געהייסען.

די פינאנס קאמיטע שיקט אריין איהר רעפארט פון זייער מיטינג פון מאי דעם 7טען. עס ווערט אויפגענומען די פאלגנדע קייסעס: עס איז באשלאסען געווארען צו געבען 10 דאל. פאר ברוקלין, הוילס פון 830 לאפאיעט סט., ברוקלין, פאר זייער דיספענסערי; די פינאנס קאמיטע באשליסט צו געבען 25 דאל. פאר די "סאסיטי פון טעכנישע שטיצע פאר סאוועט רוסלאנד" פאר זייער פלאנד צו שאפען נעציאנאל און מאשינעריע פאר סאוועט רוסלאנד.

דער רעפארט אלס א גאנצער ווערט דיסקוטירט און גוט-געהייסען.

ברודער לעפאקאוויטש, ווייס פרעזי-דענט פון דער אינטערנעשאנאל און משערמאן פון דער ספעשעל קאמיטע פון דער אינטערנעשאנאל אויסצוארבייטען איהם צו לעקשענען פון לאקאל 22 איז ערשיי-נען פאר אינזער עקס. באאד. און אפגע-געבען א באריכט ווארום די עלעקשענען וויינען אפגעלייגט געווארען. ער ער-קלערט, אז אונטער די אומשטענדען הא-בען די וואהלען אין לאקאל 22 געמוזט אפגעלייגט ווערען אויף אן אומבאשטימ-טער צייט.

מיט דעם ווערט דער מיטינג גע-שלאסען.

דער מיטינג פון דזשאניט באאד. אין דער ווייסט און דעם אינדוסטריע

ווערט באשלאסען דאס ברודער בערלין זאל פארטרעטען דעם דזשאניט באאד. די קאמיטע, וועלכע איז ערוועהלט געווארען צו געבען א הירינג צו שוועס-טער איידע ראטשטיין, וועלכע איז אב-דזשעקטעט געווארען אלס א דזשאניט-באאד. דעלעגאט האט באריכטעט, דאס נעמענדיג אין אנבאטראכט דאס קיין נייע ערות וויינען נישט געבראכט געווא-רען ביי איידע ראטשטיין און אין עצם וויינען די קלאנגען געגען איהר ריכטיג גע-ווען, פונדעסטוועגען איז די מיינונג פון דער קאמיטע, אז אזוי ווי דער דזשאניט באאד. האט באשלאסען נישט צו צולאזען איידע ראטשטיין אלס דעלעגאט פאר אן אומבאשטימטער צייט איז נישט ריכטיג.

דער דזשאניט באאד. נעמענדיג אין אב-באטראכט דער קאמיטע'ס רעקאמענדיר-שאן האט באשלאסען דאס די שטארק געגען דער אויבערנערמאנטער זאל זיין באאד. וועט זיך ענדיגען.

לאקאל 22, אין א צושריפט לאזט וויסען, דאס זיי האבען נוסטערהייסען די האנדלונג פון דזש. מ. שאפען, 31 איסט 28טע סט., און 18טען אויסער דעם בא-שלוס דאס דער דזשאניט באאד. האט אפגענומען אן אפיל פון א מעמבער בע-פאר דער באטרעפערנדיג מעמבער האט אפיעלט צו דער לאקאל אפיל קאמיטע און נאכהער צום עקזעקוטיוו באאד. א לעב-האפטע דעבאטע איז ענטשטאנען צי דער דזשאניט באאד. האט א רעכט אויפצו-נעמען אפיעלס בעפאר די קייס געהט דורך אלע שטופען, — גרווענס, אפיל און עקזעקוטיווע קאמיטעס. עס ווערט באשלאסען דאס דער דזשאניט באאד. קען נישט אויפגענומען קיין אפיל בעפאר א קייס איז דורכגעגאנגען די לאקאל-קאמיטעס.

דערמיט האט זיך דער מיטינג גע-שלאסען.

מ. ק. מאקאו, סעס.

די אומפערזונג און בילדונג ארבייט פון דער אינטערנעשאנאל

פון פאניא מ. קאהען
(ספעציעלער עדיטאריאל קאמעיטע)

האבען מיר אנגעהויבן ארגאניזירן אונזער בילדונג ארבייט. דער ציל פון אונזערע בילדונגסטייגער קייטן איז א צווייטער און אינדווידועלער און סאציאלער. מיר ווילן דעם אינדווידועלן, דעם יחיד, געבען א מעגליכקייט צו אנטוויקלען זיין קערפער, זיין גייסט און זיין ווילן. די דריי מוזן אנטוויקלט ווערן צוזאמען אין אונזערע טעטיגקייטן אריין אזוינע אונטערנעמונגען, ווי קאנצערטן, בעלער, פארזאמלונגען, און ווענטען פון פארשיידענע גרופען, און ווי.

ביי דער ערשטער פונקט פון יעדע בילדונגסעסעסאן ארגאניזירן מיר פייערונגען אין יעדער שטאדט, וואו מיר פירן אן אונזער ארבייט. אין ניו יארק מאכען מיר די פייערונג אין וואשינגטאן אירוינג הייסקול, וואו דריי טויזנט מיטגלידער אונזערע, מענער און פרויען, יונג און אלט, נעמען אן אנטוויקלען.

זיי הערען אן אויסגעצייכענטע מוזיק פראגראם, זוכענדיק פון פראפעסאנעלע קינסטלער, זיי הערען זיך צו קורצע רעדען פון אנגענומענע פערזענליכקייטן אין אלע צווייגען פון דער ארבייטער באוועגונג. אין די יוניטי צענטערס ווערט אויך געפירט די ערשטע פונקט פון סעזאן. הונדערטער סטודענטען פארזאמלען זיך אין עס-ציימער פון סקול און פארזאמלען ביי די טישען, וועלכע זיינען באדעקט מיט אלערליי נאשערען. קורצע רעדעס ווערט דען געהאלטען פון סטודענטען און לערער, אלע צוזאמען זינגען זיי די יוניטי לידער, פארמאסט ספעציעל פאר די צענטערס. דערנאך פארבריינגט דער עולם אין טאג צען.

די דאזיגע פארזאמלונגסאונטען ווערן רען ארגאניזירט פון די סטודענטס קאונסילס פון דער הילף פון דעם עדיטאריאל שטאנאל דעפארטמענט.

ווען מיר האבען אנגעהויבן אונזער צילען זען ארבייט, האבען מיר נישט גע' האט קיין באשטימטען פלאן אין באצוג צו די בילדונג טעטיגקייטן, וואס זאלען זיין אס בעסטע צוגעפאסט צו אונזער מיטגלידער. מיר זיינען אבער גע' ווען זיכער, אז ארבייטער בילדונג מוז נייטיגעווערן זיין פארבונדען מיט די אלע נעמיגע צילען און שטרעבונגען פון דער ארבייטער באוועגונג. די פראגע, וואס פאר א בילדונג איז די בעסטע פאר אונזער ארבייטער? שטעהט פאר אונז פאר אין אן אנדער פארם: „אין וואס פאר א בילדונג נויטיגט זיך די ארבייטער באוועגונג?“

מיר זיינען אלע מאל געווען איבער צייגט, אז די ארבייטער באוועגונג — צי באוואוסטזיגט צי נישט — זוכט איבערצו' בויען די געזעלשאפט. ווי שטרעבט צו א ניי לעבען. זי טרויט וועגען א וועלט, וואו עקאנאמישע און סאציאלע גערעכטיגקייט וועלען זיין דער כלל, וואו די געזעלשאפט וועט זיין ארגאניזירט אלס א קאאפעראטיווער קא' לעקטיוו, און וואו ליבע, פריינטשאפט און גענערוזיטע הילף וועלען פארנעמען דעם פלאץ פון ענאאזיס.

אום צו דערגרייכען דעם דאזיגען ציל, האבען מיר געדענקט, איז נויטיג נישט נאר צו זאמלען וויסען, נאר אויך צו אנטוויקלען א סאציאלען געוויסען און פאר אנטוויקלטקייט פאר דער ארבייטער באוועגונג. מיט דעם ציל בעפאר אונז

האבען מיר אנגעהויבן ארגאניזירן אונזער בילדונג ארבייט. דער ציל פון אונזערע בילדונגסטייגער קייטן איז א צווייטער און אינדווידועלער און סאציאלער. מיר ווילן דעם אינדווידועלן, דעם יחיד, געבען א מעגליכקייט צו אנטוויקלען זיין קערפער, זיין גייסט און זיין ווילן. די דריי מוזן אנטוויקלט ווערן צוזאמען אין אונזערע טעטיגקייטן אריין אזוינע אונטערנעמונגען, ווי קאנצערטן, בעלער, פארזאמלונגען, און ווענטען פון פארשיידענע גרופען, און ווי.

ביי דער ערשטער פונקט פון יעדע בילדונגסעסעסאן ארגאניזירן מיר פייערונגען אין יעדער שטאדט, וואו מיר פירן אן אונזער ארבייט. אין ניו יארק מאכען מיר די פייערונג אין וואשינגטאן אירוינג הייסקול, וואו דריי טויזנט מיטגלידער אונזערע, מענער און פרויען, יונג און אלט, נעמען אן אנטוויקלען.

זיי הערען אן אויסגעצייכענטע מוזיק פראגראם, זוכענדיק פון פראפעסאנעלע קינסטלער, זיי הערען זיך צו קורצע רעדען פון אנגענומענע פערזענליכקייטן אין אלע צווייגען פון דער ארבייטער באוועגונג. אין די יוניטי צענטערס ווערט אויך געפירט די ערשטע פונקט פון סעזאן. הונדערטער סטודענטען פארזאמלען זיך אין עס-ציימער פון סקול און פארזאמלען ביי די טישען, וועלכע זיינען באדעקט מיט אלערליי נאשערען. קורצע רעדעס ווערט דען געהאלטען פון סטודענטען און לערער, אלע צוזאמען זינגען זיי די יוניטי לידער, פארמאסט ספעציעל פאר די צענטערס. דערנאך פארבריינגט דער עולם אין טאג צען.

די דאזיגע פארזאמלונגסאונטען ווערן רען ארגאניזירט פון די סטודענטס קאונסילס פון דער הילף פון דעם עדיטאריאל שטאנאל דעפארטמענט.

ווען מיר האבען אנגעהויבן אונזער צילען זען ארבייט, האבען מיר נישט גע' האט קיין באשטימטען פלאן אין באצוג צו די בילדונג טעטיגקייטן, וואס זאלען זיין אס בעסטע צוגעפאסט צו אונזער מיטגלידער. מיר זיינען אבער גע' ווען זיכער, אז ארבייטער בילדונג מוז נייטיגעווערן זיין פארבונדען מיט די אלע נעמיגע צילען און שטרעבונגען פון דער ארבייטער באוועגונג. די פראגע, וואס פאר א בילדונג איז די בעסטע פאר אונזער ארבייטער? שטעהט פאר אונז פאר אין אן אנדער פארם: „אין וואס פאר א בילדונג נויטיגט זיך די ארבייטער באוועגונג?“

מיר זיינען אלע מאל געווען איבער צייגט, אז די ארבייטער באוועגונג — צי באוואוסטזיגט צי נישט — זוכט איבערצו' בויען די געזעלשאפט. ווי שטרעבט צו א ניי לעבען. זי טרויט וועגען א וועלט, וואו עקאנאמישע און סאציאלע גערעכטיגקייט וועלען זיין דער כלל, וואו די געזעלשאפט וועט זיין ארגאניזירט אלס א קאאפעראטיווער קא' לעקטיוו, און וואו ליבע, פריינטשאפט און גענערוזיטע הילף וועלען פארנעמען דעם פלאץ פון ענאאזיס.

אום צו דערגרייכען דעם דאזיגען ציל, האבען מיר געדענקט, איז נויטיג נישט נאר צו זאמלען וויסען, נאר אויך צו אנטוויקלען א סאציאלען געוויסען און פאר אנטוויקלטקייט פאר דער ארבייטער באוועגונג. מיט דעם ציל בעפאר אונז

נאטיצען פון עדיטאריאל דעפארטמענט

אומלייגס פאר'ן נעקסטען סעזאן. די לערער, וואס זיינען פארבונדען מיט אונזער עדיטאריאל דעפארטמענט, מענט האבען שוין אויסגעמאכט די „אומלייגס“ פאר די לעקטורס פון נעקסטען סעזאן.

די אומלייגס ווערען אויסגעארבייט צוזאמען מיט אונזער עדיטאריאל דעפארטמענט, די לעקטורס וועלען זיין גוט צוגעפאסט פאר אונזערע שילער. די לערער וויסען שוין פון ערפארונג, וואס מען פארלאנגט פון זיי און ווי הא' ווען זיי פארבארייטען מיט טעמאס, וואס וועט געווען זיין פון גרויס אינטערעס פאר אונזערע מיטגלידער; מערערס פונעם איז דאס אוועלכע טעמאס, וואס האבען אונטערנומען ביים עולם לעזען סעזאן.

די מוסען פאר דעם נעקסטען סעזאן ווערן שוין ארגאניזירט. מיר האבען רען מאל אנגעמאכט די ארבייט, 81 יוניאן סעזאן, אויפ'ן געזעלשאפט.

GERECHTIGKEIT

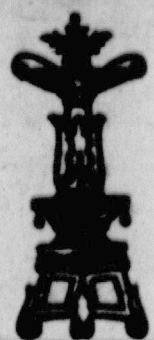
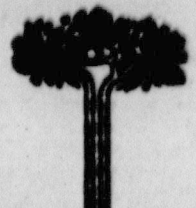
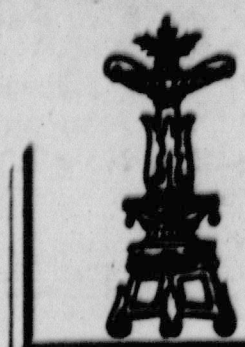
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126.
B. SCHLESINGER, President
A. BAROFF, Sec'y-Treas.
S. YANOFKY, Editor.
ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.
Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.
Vol. III, No. 23. New York Friday, June 3, 1921.
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 26, 1919.

רעפערענץ

(ערשטעלונג פון מעגער-לעבען)

פון ז. לעווין.

(ערשטע פארטעלעכונג)

ראז פוקס האט זיך באשעפטיגט מיט געבען פיאנאלעסאנס. זי איז נישט געווען קיין קינסטלערין אויף דער פיאנא, און איהרע שילדער זיינען געווען בלויז אנפאנג נער. דורך א רעקאמענדיישאן האט זי אָנגעהויבען געבען לעסאנס די יונגע טאכטער פון יהושע ראטנער, א מידעלע פון א יאהר אכט, און די ערשטע וואך האט מען איהר פארנעמטעל פאר בערגארד וויען. זי איז נאכמיטאג אריינגעקומען אין הויז געבען דעם לעסאן, ווען עס זיך נעץ גראד געזעסען די דריי: ראטנער, בערגארד וויען און מארקעלסאן ביים פיר נאכעל. ראז פוקס האט באלד דערקענט ווער דער יונגער מאן איז, און זי איז גע-ווארען שטארק איבערראשט.

אויך בערגארד וויען איז איבערראשט געווארען דערוועגנדיג די מידעלע מיט דעם אויסדרוקספולען טונקעלען פנים און ברענגענדיגע אויגען. דער אלטער ראטנער האט אוועקגע-לייגט די קארטען און זיי פארנעמטעלע מארקעלסאן האט אפילו נישט געוואלט לייזען, וואס די "נייט" איז אפגעבראכען געווארען. בשעת ער האט געשפילט פיר נאכעל האט איהם קיין זאך-אין דער וועלט נישט אינטערעסירט. דער אלטער ראטנער האט אבער געזאגט ס'זאל זיין שטיל, בשעת דער לעסאן געהט אן. מארקעלסאן האט עטליכע מינוט, "אויסגעדילט" זיך אליין קארטען, געטאשט און ווידער, "אויס-געדילט", דערנאך האט ער זיך אויפגעווי-בען און אוועקגעגאנגען.

בערגארד האט זיך צוגעקוקט צום פיאנאלעסאן און שטיל צוגעזאגט: "מען קאן זאגען, אז ס'איז ביי זיי גע-ווארען א ליבע פון ערשטען בליק. ביים נעקסטען לעסאן, מיט א פאר טעג שפע-טער, איז בערגארד אויך געווען אין הויז, און דערנאך, אז ראז איז פארמיטל געווא-רען מיט'ן לעסאן און אָנגעטאן איהר הוט, האט ער אויך גענומען זיין הוט און שטאק און איז גלייך מיט איהר ארויס פון הויז. ראז פוקס האט זיך געפיהלט שטארק דערהויבען, געהענגיג מיט איהם אויפ'ן גאס. זיי האבען גערעדט פון איהרע לע-סאנס, ווענען פיאנאלעסאן שפילען, ווענען מיר זיך. ער האט לאנג נישט געקאנט געהן מיט איהר, ווייל ער האט געמוזט גערן אין טעאטער צו פראבע, האט ער וואריש גע-ריקט איהר האנד ביים גורדא. און ביי די נעקסטע לעסאנס איהרע ביי ראטנער'ן איז הויז איז בערגארד זיך גאנצע צייט גע-שטאנען אדער גענומען לעבען איהר ביים פיאנא, און דערנאך צוזאמען מיט איהר ארויס פון הויז. און איינמאל האט ער איהר געפרעגט, אויב ער קען קומען צו איהר אין הויז.

ראז פוקס האט זיך אליין נישט גע-גלייבט, אז ס'איז טאקע אמת, וואס איהר האט פלוצלונג פאסירט... זי האט זיך גע-טראפן און באקענט געווארען מיט בער-גארד וויען... און ער איז נאך געשטאנען בעסער, אינטערעסאנטער און איידעלער ווי אויף דער ביהנע... און ער ווארט איהר אפ ביים לעסאן און געהט דערנאך מיט איהר ארויס פון הויז... און ער האט איהר געבעטען, זי זאל איהם לאזען לוי-מען צו איהר אין הויז... האט דאס טא-קע אין דער אמת' פאסירט? ער קען דאך קריגען די רייכטע און שעהנסטע אין דער וועלט... און ער געהט מיט איהר און וויל קומען צו איהר אין הויז...

פון אבער האט זי דערזעהלט איהר מוטער פון דער פאסירונג. די מוטער האט אויך געקאנט בערגארד וויען - פון דער ביהנע. זי האט נאר נישט געהאט דא-געבען; נאר געזאגט האט זי איהר טאכ-טער, אז מיט אקטאבער דארף מען נישט אכטונג האבן פון איהר זיך היטען. אבער די רייד פון דער מאמען האבען אויף דאס מינדסטע נישט אפגעקיהלט דער טאכטער; און זי האט געטראכט, אז זי וועט נישט אכט טונג געבען און וועט זיך נישט היטען, זי וועט אויף קיין וועג נישט קוקען. און ער טאן מיט איהר וואס ער וויל אליין... זי וועט זיך צו איהם אוועקגעבען און אונ-טערגעבען, אויב ער וועט נאך וועלען... אלץ וועט זי מאן, וואס ער וועט איהר נאך הייסען... נאך דער מאמען איהרער האט זי דאס נישט געזאגט.

ראז'ס מוטער, מיסעס פוקס, איז גע-ווען די אלמנה פון א מוזיקער. זי איז געווען א פרוי פון א יאהר אכט און פער-ציג. זי האט פארמאגט אין גאנצען צוויי קינדער: אן עלטערען ווען, דעניאל, וועל-כער איז געווען א מיטשער אין הייסטאן, און ראז'ל. געוואוינט האבען זיי ארויף טעקסעני צוויי, שרייבער דער צוואנציג-טער שטריס, אין פיר שטריס צווייטער, און דאס איז געווען דער פאמיליע פון פוקס.

און אויסגעפוצט מיט קארפער און ביל-דער און מיט די אלטמאדישע ווייכע אויס-געבעטע מעבעל. די פלארס דארט אין הויז זיינען אלע מאל געווען ווייך צוליב די קארפערס און ס'האט זיך נישט געהערט די טריט פון די מענשען; אזוי האט זיך אויך דארט קיינמאל נישט געהערט קיין הויך קול, און קיין בייז ווארט איז דארט נישט אויסגערעדט געווארען. די מאמע און די קינדער האבען זיך שטארק ליב געהאט. די מאמע און די טאכטער האבען אויס-געזעהן ווי מוטער און טאכטער; ביידע נידעריג געוואקסען, נאך די מאמע א סך פולער, פונ'ם עלטער; ביידע מיט די זעל-ביגע טונקעלע פנים און מיט די פייער-דיגע אויגען, נאך ביי דער מאמע זיינען די פייערלעך שוין געווען א ביסעלע מאט און האבען ארויסגעשיינט ווי עטליכען פייער, וואס זיינען שוין באצויגען מיט א דיניקע אש-הייטעלע. און אונטער די אויגען זיינען ביי איהר געווען געקויפט-טע זעקעלעך. די שווארצע האר איהרע איז געווען דורכגעווארען מיט זילבער, וואס האט בלענדערט ארויסגעשיינט, ווא-ריס אזוי ווי די שווארצע האר אין געווען שווארץ וואס קען שוין שווארצע נישט זיין, אזוי איז די ווייסע געווען נישט גרוי, נאך מילך-ווייס, וואס קען שוין נישט זיין וויי-סער. דער ווען אבער, דעניאל, האט צווי-שען זיי אויסגעזעהן ווי א פרעמדער - ער איז געווען א הויכער, בלאנדער יונ-גערמאן - איינגעגעבען זיך אין פאטער. דער ווען, דער הייסטאן טיטשער, האט אזוי שטארק ליב געהאט זיין מאמע, ווי די מאמע איהם, און ער האט זיך אויפ-געפיהרט ווי א קינד. ביי יעדען מאל ס'ר מען און אוועקגעהן קושען דער מאמע און גלעטען איהרע האר און די באקען - ווי די מאמע איהם. און די מאמע האט געמוזט געהן מיט איהם קויפען נייע קליי-דער, ווען ער האט געדארפט, און געקויפט פאר איהם העמדער און "סייט". די וויי-דזשען זיינען האט ער דערלאנגט דער מא-מע ווי ער האט עס געקראגען, נישט א-גערעהרט א סענט, און ער האט פון איהר גענומען וואס ער האט געדארפט אויף דער הוצא, די מאמע און די טאכטער הא-בען זיך אויך אזוי ליב געהאט און געווען נאך מער איבערגעבען. צוזאמען מיט ראז'ס קליינע פארדינסטען האט זיך די קליינע פאמיליע גאנץ פלין געלעבט.

דער וויכטיגסטער צימער פון דער קליינער דירה, די "פראנט רום", האט די פאמיליע אָפגעגעבען דעם אָנדעק פון דעם פארשטארבענעם מאן און פאטער, דעם מוזיקער. דארט איז געשטאנען א גרויסע אלטמאדישע פיאנא, און אויף דער פיאנא, אויף א גענעפעטען בוך נאכטען, איז געלעגען דעם פארשטארבענעם פיר-דעל אינ'ם שווארצען שיד. א גרויסע בילד פונ'ם פארשטארבענעם, אין פארב, איז א גענומען דאס, און זיך גע-שטאנען אויף א ספעציעלען סטענד אין א ווינקעל פון צימער. ער איז געווען א מאן אין די פערציגער, מיט א בלאנדער, אויסגעזאלטע, איבערגעטיילטע פראנץ יא-זעף בילד, נאך מיר לענגערע שפריצען מיט עטליכע מעדאלען אויף ביידע לא-צען, און אויף א ווינקעל פון בילד איז אראפגעהאנגען אזא מיר, "בעדזש" פון אן ארגאניזאציע, מיט רויסע ווייזענע בענד-לעך און שניידלעך און גאלדענע פרענד-לעך - פונ'ם אויסזעהן פון די עפאלעטען ביי פאלקאטאניקעס און גענעראלען. און דאס בילד איז געווען ארומגערינגעל מיט ווייסע גיפסענע ביוסטען פון באריהמטע מוזיקער אויף הויכע, דינע טישלעך.

מען האט אין דעם הויז נישט מער געוויינט נאכ'ן פארשטארבענעם, וועלכער איז געווען מוט'ן שוין עטליכע יאהר; ס'האט זיך אבער געפיהלט, אז ער איז דא צווישען זיי, און די אלמנה און די קי-נדר האבען אלע מאל געמיינט, אז ער, די נשמה זיינע, זיין יויסט שטעבט ארום דארט אין פראנט-רום, איבער'ן פירעל נאכטען און פיאנא, איבער די נאכטען-ביכער, צווישען זיין בילד און די בייס-טען פון די גרויסע מוזיקער.

בערגארד וויען איז צוגעצויגען געווא-רען צו דער ראז'נער שטילער, יום טוב'דיגער היים און צו די שטילע, בכבוד'ע מענשען. די אלע עטליכע יאהר זיינע אין אמעריקא האט ער פארבראכט אין דער טעאטער-וועלט צווישען טעאטער-מענשען, וועלכע ער האט נישט ליב געהאט. ער האט דא נישט געהאט קיין פאמיליע, האט ער שטענדיג געוואוינט ביי מענשען, וואס האבען א שטיקעל שייכות מיט'ן טעאטער. צום ערשטען מאל האט ער אים דערוועגן פונ'ם סוף היים, און דער-נאך איז ער היים, וואס ער די מידעל-טען פון די גרויסע מוזיקער.

וואס ביים ערשטען בליק אויף איהר, האט ער פון איהר נישט געקאנט אוועקרייסען זיך. און די מאמע איהרע, די בכבוד'ע דאמע, און איהר ברודער, דער הייסטאן-טיטשער, בערגארד'ס אויג האט באלד אויפגענומען וואס פאר א לעבען דא ווערט געפיהרט, די הייסע ליבע פון די מענשען איינער צום אנדערען, און דער רעספעקט און איבערגעבענהייט, ווי אנדערש דאס איז פון דער סביבה און די מענשען, צוויי-שען וועלכע ער לעבט... דא ווערט ער זיך אפ, דא ווערט געשטילט זיין הארץ, דא פארשווייגט פון איהם זיין כעס און האס. דא קען מען אויף קיינעם נישט בייז זיין און קיינעם נישט פיינט האבען. דא גלויבט זיך נאך נישט, אז מענשען קענען זיין שלעכט און פאלש אין אז מענשען קענען טרעטען איינער אויפ'ן צווייטען, און ווי וואלט ער געוואלט זיין גאנצען לעבען בלייבען דא, אין דעם רוהיגען נעסט, און קיינמאל נישט צוריקגעהן מער אהין...

ראז'ס מוטער איז געווען אן אפסטע באזוכערין פון אידישען טעאטער, און זי האט געוואוסט פון כמעט אלע אקטיאָרען, וועלכע האבען פארנומען עפעס אן ארט אויף דער ביהנע; אויך בערגארד וויען איז איהר געווען באקאנט. פאר קיין וויי-טעג מענשען האט זי אבער די אקטיאָרען נישט געהאלטען. זי האט געהערט אין אן איבערגעבענער מאס פון דעם נידעריג-ראלען לעבען וואס די אקטיאָרען פיהרען, און עס איז ביי איהר אויסגעקומען א קנא-פער יחוס צו חב'ר'ן זיך מיט זיי. דער ווען, דער טיטשער, האט נאך נישט גע-וואוסט פון אידישען טעאטער. אין גאנ-צען איז ער דארט געווען א פאר מאל, האט ער נישט אויפגעקערט אפלאכען, ווען ס'איז געקומען צו רייד. און אז אין הויז איז אריינגעקומען דער אידישער אקטיאָר, האט דער טיטשער איהם באטראכט ווי עפעס א מאדנע חיה. נאך דער אקטיאָר האט פאר דעם טיטשער גרויס רעספעקט געהאט - אי צוליב דעם וואס ער איז א טיטשער אין הייסטאן, און צוליב דעם וואס ער איז איינער פון דער דאזיגער פאמיליע, און ער האט זיין רעספעקט ארויסגעוויזען ביי דערען קלייניגקייט. און דעניאל האט מיט דער צייט בערגארד'ען ליב געקראגען, וואריש דער אקטיאָר איז געווען א גוטמייטיגער, וואוילער יונגער-מאן, און ער האט נאך דערצו געהאט די טבע פון אלע אקטיאָרען, און נאך מער טאקע די וויכטיגע אקטיאָרען - ארויס-געוויזען א וויכטיג, א מין אונטערטע-ניגקייט, ווען זיי רעדען צו איינעם נישט פון זייער וועלטלעך, עפעס א סאָרט הכנעה, א טבע נישט אבערשושפארען וואס יעדער זאגט. האט בערגארד אלע מאל צו איהם גערעדט מיט א יראת הכבוד און מיט גע-זעהלטע ווערטער.

דעניאל האט נישט פיל פארבראכט מיט בערגארד'ען. ער האט ליב געהאט צו לע-זען און אפילו ביים עסען האט ער נישט ארויסגענומען די אויגען פון בוך אדער ווירטאל און פלעגט מיט די פינגער טא-פען אויפ'ן טיש, ווען ער דעם שטיקעל ברויט אדער עפעס אנדערש. די מאמע האט אלץ געוואלט הערען און רעדען פונ'ם טעאטער. זי האט טא-קע פון די אקטיאָרען נישט געהאלטען אלס וויכטיגע פערזענליכקייטען, פונדעסטווע-גען האט זיך איהר געוואלט אלציינע ווי-סען ווענען זיי, פון יעדען באזונדער, פון זייערע פאמיליע-לעבענען, פון זייערע פארדינסטען, און ווי זיי לעבען און בא-דענהמען זיך אין דער היים, און זי איז קיינמאל נישט מיר געווארען צו הערען און רעדען פון דעם דאזיגען ענין. און בער-גארד האט איהר דערזעהלט, ער האט איהר נישט אויסגעזאגט אלציינע, וואס ער איז איהרע אויגען; און ער האט איהר אויך נישט דערזעהלט ווענען זיך אליין, וואס ער פיהלט און דענקט פון דעם נאך-צען טעאטער, ווי אזוי ער האלט זיך דער-ביי, ווייל ער מוז, ער איז צוגעבונדען און צוגעשטירט און קען זיך נישט באפרייען. ער האט דאך געוואוסט, אז די מאמע און אפער איד, זי, ראז, זיינען אין איהם פאר-אינטערעסירט, ווייל ער איז אן אקטיאָר. ער האט געוואוסט, אז די אויסערע וועלט קוקט אויף די מענשען פון דער ביהנע ווי אויף העכערע באשעפטיגטע, האלבע נע-טער, און וואל ער אויסקאנען אלץ וואס ער ווייט און פיהלט, וועט ער אפשר זיין גאנצען שמאנד ביי זיי פארלייזען. ער פלעגט אריינקומען אין הויז א פאר מאל דורך דער וואך און א מאל נאך עפעס, און מען האט איהם דארט פריינד-ליך אויפגענומען. ס'איז איהם אפט אויס-געקומען פארברענגען אליין מיט דער מא-מע, אפאל אליין מיט ראז'ל, ער איז אפער צו איהר גאנצע גאנצע גאנצע.

קומען, געהיט זיך פון דעם מינדעסטען חשד, וואס קען פאלען אויף אן אקטיאָר. איז ער אריינגעקומען אין הויז ווי א טי-טער פריינד, זעהן וואס די מענשען טא-כען עפעס. נאך אי די מאמע, אי די טאכ-טער האבען אויף איהם פארשטאנען, אז זיין קומען אין הויז מיינט א סך מער וויפיל ער זאגט ארויס. דאס איז גרינג געווען צו זעהן פון דעם, ווי אזוי ער קוקט אויף ראז'ל, און איהם ווילט זיך נישט אוועקנעהן. און וואס קען דען מיינען א יונגער מאן וואס קומט אזוי אפט אינ'ם הויז, וואס געפינט זיך א יונגע מידעל און וואס פונעם ערשטען מינוט וואס ער האט איהר דערוועגן זוכט ער צו געהן מיט איהר און פארברענגען לעבען איהר?

און ראז'ל האט זיך אזוי געוואלט, ער זאל איהר מיט זיך אין טעאטער מיט געהענען, ווען ער געהט אוועק פון הויז אין אונדער און געהט שפילען אויף דער ביהנע - האט זי יעדען מאל געווארט, אז ער וועט זי רופען מיט זיך אין טעא-טער. ער האט דאס אבער קיינמאל נישט געטאן - ער האט געוואלט געוואלט איהר ווייט פון טעאטער און די טעאטער-מענשען. און עס פלעגט אפט אויסקומען, זיי פלעגען געהן ביידע אין גאס, האט איהר געצויגען איהן, צום טעאטער-נע-טער, נאך ער פלעגט פיהרען איהר נאך אויף אן אנדער וועג. און זי האט איהם נאך אויך נישט געזאגט ווענען איהר איי-גענעם הייסען באגעהר צו זיין אן אקטיר-סע און שפילען אויף דער ביהנע. איהר האט זיך אויסגעוויזען, אז ס'איז נאך צו פריה צו דערזעהלען איהם דערפון, און זי האט זיך אויך א ביסעל געשעהט; ער ווייט דאך אזוי פיל פון דער ביהנע, וועט ער זיך אפשר נאך אויסלאכען פון איהר און אקסוקען איהר ווי א נאך... וועט זי נאך ווארטען...

עס איז פאראיבער עפעס מער פון א מאנאט ווי בערגארד וויען האט דער זעהן ראז פוקס, פארליבט זיך אין איהר ביים ערשטען בליק, און איהר אויסגעד-זאגט, מודה געווען זיך פאר איהר. קיין געוואלדיגע איבערשאנגען דאס נישט געווען פאר ראז'ל - זי האט זיך איי-געטליך אלע מאָן געריכט אויף דעם, נאך אז ס'איז געקומען דער פייערליכער מא-מענט און ער האט גענומען רעדען צו איהר אפגען רייד, געזאגט איהר, ווי שטארק ליב ער האט זי, און ער בעט זיך ביי איהר, זי זאל איהם ערלויבען איהר ליי-בען - האט זי אין גאנצען פארנעמען זיך וואס זי האט פריהער געזעהן און פאר-שטאנען, און זי האט דערשראקען אראפ-געלאזט די אויגען און נישט געקאנט איהם ענטפערען. בערגארד האט אבער אויף איהר ענטפער נישט געווארט - ער האט איהר גענומען אין זיינע ארעמס און איהר געקויפט, און ער האט שוין איהר ענטפער פארשטאנען.

און ער האט גערעדט צו איהר הייסע, פייערדיגע ליבעס-ווערטער, און זי האט אלץ געהאלטען אראפגעלאזט דעם קאפ. און איהר הארץ האט אויסגעלאפט די ווערטער: בערגארד וויען... ער... בערגארד וויען רעדט דאס די דאזיגע רייד...

— דו שווייגסט, דו זאגסט מיר גאר נישט... האסטו מיר נאך נישט וואס צו זאגען? — האט ער זיך ביי איהר גע-בעטען.

— איך קען נישט רעדען יעצט - האט זי שטיל געזאגט.

זיי זיינען געזעסען שטיל א פאר מינוט.

באלד איז די מאמע געקומען פון גאס. בערגארד איז צו איהר צוגעלאפן און געפאלען איהר קושען. נאך ראז'ל האט נאך אלץ נישט געקענט אין גאנצען צו זיך קומען און רעדען.

די מאמע האט נישט באטראכט איהר טאכטער. זי האט זיי ביידען באקוקט און זי האט פארשטאנען וואס דא איז פארגעקומען. זי האט זיך געזעצט לעבען זיי. אלע דריי זיינען זיי געזעסען שטיל. די מאמע האט אלע מאל געטראכט, אז איהר טאכטער'ס חתן וועט געוויס זיין א גרויסער מאן, א וויכטיגער מענטש. זי האט זיך נישט אפגעמאלט שטראש וואס וועט ער אבער געוויס זיין... האט זי זיך אויסגעקליבען דעם. זי האט נאך נישט געגענען. זאל זיין דער. זיי האבען זיך ליב און ער איז א וואוילער יונגערמאן. זי אליין וואלט אפשר פאר איהר טאכטער אויסגעקליבען אן אנדערען. נאך אז זי האט זיך אויסגעקליבען דעם, זאל זי זיין גליקליך מיט דעם...

און דער גרויסער בילד פונ'ם פאר-שטארבענעם מאן און פאטער, צווישען די דריי נאכגעטע, האט זיך אויסגעוויזען, איז דא אויך טיף פאראינטערעסירט אין די פייערליכע וויכטיגקייט פונ'ם מאמענט. די אויגען האבען אויסגעקוקט מיט ליבע און געבעט און געפרעגט: וואס מוט זיך דא? איך בין דאך דא שוץ נאכגעטער מחותן... אפ ביי איד... איך בין דאך...

(אויסגעגעבן פון ז. לעווין)

טרייד און ארגאניזאציע פראגע

די צרות מיט דער ארבייטער אינעמלעגענע...

ווערטער רעדאקטאר: —
הלל ראנא, אין דער "נערעכטיקייט" פון 6טן מאי, פרעגט: וואו נעמט מען אן ארבייטער אינעמלעגענע? און ער פירט אויס, אז די נאנצע צור קומט פון די יוניאנס איז אפהענגיק פון דעם, צי וועט געלייגן דערהויבען דעם ארבייטער גייסטליך, און וויל אבער שטעלן א פראגע: וואס דארפן מיר איהר?

כידוע, איז ווי א מענטש ווערט אינעמלעגענע הויבט ער אן האבען אן אייגענע מיינונג, הויבט אן צווייטלעך און דער הייליגקייט פון רבי'ן און הויבט אפילו אן צו קריטיקירן דעם פסוק אליין און.

אט האט דער אפיקורס אינגערמאן געוואלט אן ארבייטער, תורת משה מיט אלע מיט אגאדער, קארל מארקס האט געוואלט צו קריטיקירן די קאפיטאליסטישע פאליטישע עקאנאמיע און בערג שטיין קריטיקירט מארקס, "קאפיטאל" א. א. ו. א. ו. ו.

מיט איין ווארט, דער מאדערנער קולטורעלער מענטש האט נישט קיין אפגעטער און אייך נישט קיין געטער. ער איז נישט אזא מענטש, לעהרע, אידעע, באוועגונג, אדער וואס נישט איין, וואס זאל שטעהן העכער פון קריטיק. אט איז געקומען איינשטיין און באשטימט אונזלעך עקרים ווי צייט און פלאץ מיט זיין רעלאטיוויטעט טעאריע, און געזעצן, פראפעסאנעלער זיך צו איהם צו, און פרובירן איהם צו פארשטעלן.

איז הוצא לנו מדברינו, אז אזוי שנעל ווי אונזערע ארבייטער וועלן ווערן איינעמלעגענע, דארפן מיר זיך ריכטען, אז זיי וועלן אנהויבען צו קריטיקירן, און געוויס נישט האלטן פאר קיין געטער אדער געשטעקט קיינעם און קיינעם נישט. און אויב דער רבי אליין האט פארגרייזט וועט מען איהם נישט שוויגען; און אויב אונזער תורה הינט אונטער אין אייגענע ערטער וועט מען איהר אויך נישט שאטענען, היינט צו וואס האבען אן ארבייטער אינעמלעגענע געזעצן פון וועמען מען וועט געוויס האבען טראכטלעך? לאמיר בעסער שטעהן ביים אלטען, בלייבען אזוי אומוויסענד און פארשלאפען ווי ביז איצט, און זיך פארלאזן אויף אונזערע עקזעקוטיוועס, וועלכע וועלן שוין אויסלייבען א דושאנט באארד און זי וועט עס שוין אויסלייבען א באארד און דירעקטארס און זיי וועלן זיך שוין פארלאזן אויף פרעזידענט שלעזינגער אליין, וועלכער וועט שוין אונז פירערן מחיל אל חיל ביז וואנען עס וועט קומען די גאולה במהרה בימינו, אמן!

נעג. ראנא, איז מיט זיין ארטיקל נישט אויפ'ן ריכטיגען פלאץ. מיר דארפן נישט קיין איינעמלעגענע, האט זיך באווייזן אן איינעמלעגענער פליגעל אין לא-קאל 1 האבען זיי גענומען קריטיקירן אונזער דוש. באארד און זיך גענומען פיהרן מיט'ן אייגענעם שכל און מיר האבען געהאט פון זיי צרות און עמדת נפש ביז וואנען — מיר זיינען געווען געוואונען צו ערקלערן זייער עקזעקוטיוועס נישט געזעצליך ערוועהלט, ארויס-שטייען די איינעמלעגענע און רעאגנא-ניזירן דעם לאקאל.

און יעצט, אז עס האט זיך ענטוויקעלט נאך א לינקערער לעמענט אין לאקאל 25, און זיי האבען זיך אריינגע-זען אין קאפ שאפ-קאמיטעט, מיט שאפ-שערמאן מיטגען, מיט ערוועהלעך עק-זעקוטיווע קאמיטעט דורך די שאפ-שער-לייטע, איז וואס האבען מיר געטאן? האבען מיר זיך צוגעהערט צו זיי? הא-בען מיר געפערט די שפאלטען פון אונזער פרעסע פאר א דיסקוסיע וועגען זייערע טעאריעס? ניין, חס ושלום. מיר האבען געטאן דעם אלטען אויסגעפרובירטן מיטלע פון רעאגנאניזאציע. רע-ארגאניזירט דעם לאקאל, אריינגעווארפען די חברה אין חרם, זיי א נאמען געגעבען קאמוניסטען און מען צווינגט זיי צו ווערן רע-ארגאניזירט. זיי קענען זיך שוין בען אין אונזער פרעסע, שרייבען לייט-לעטס, הענדרילס, פאסקוילען. מען לאזט זיי נישט צוקומען צום מעמבער דורכ'ן מיר, געהען זיי דורך הינטער-פירען. מען לאזט זיי נישט געהען מיט'ן ריינעם וועג וועלען זיי מן הסתם נעלן מיט'ן שמוציגען וועג.

ניין, אזוי ווי מיר פיהרן זיך יעצט טויג נישט. אויב מיר וועלן אן ארבייטער איינעמלעגענע, אויב מיר האבען אן ער-קיישאן רעפארטמענט, א רענדרסקול, מיט פאריינציטונגען, וואס וועלן זיכער נישט פארעמלען צו שאפען אן איינעמלעגענע, דארפן מיר זיך ריכטען אז זיי, די איי-נעמלעגענע, וועט אונטאנען צו קריטי-סירען און פרובירן אפשאפען דאס אל-עס, אונזערע, פאליטישע, פראפאגאנדע פון רובירן שטעט שוועט נישט לעבן.

נעם און טעטיגע. און מיר דארפן זיין גרייט אויסצוהערען און אויפצונעמען קריטיק, ווי שמערצליך מיר זאלען זיך נישט פיהלען געטראפען פון דעם. מנשה צינקין.

ערקלערונג פון דער דושענע ראל ארגאניזאציע קאמיטעט פון לאקאל 9

שוועסטער און ברודער! ווי אייך איז באוואוסט האט זיך די יעצטיגע עק-זעקוטיווע קאמיטעט פארפליכטעט דורכצו-פיהרן געוויסע נויטיגע רעפארמען אין אונזער יוניאן, און נאך א דאנק דיעזע פארפליכטונגען האט זי געקראנעט דעם מאנדאט און אונטערשטיצונג פון דער גרויסער מערהייט פון די מעמבערס פון לאקאל, וועלכעדיג זיין געטריי צו די פאר-שפערקונגען וועלכע זיינען געמאכט גע-ווארען פאר די וואהלעך, טוט די עקזעקו-טיווע אלעס וואס איז פאר איהר מעגליך צו פארוויקלעכען דעם פראגראם, אויף וועלכען זי איז ערוועהלט געווארען, און וואלט זיך עס נאך געווענדעט אן אונזער עקזעקוטיווע אליין וואלטען מיר נאך נישט דורכגעפיהרט אלע פארשפראכענע רע-פארמען.

ליידער זיינען מיר אין אזא לאגע, אז מיר קענען אליין נאר נישט טאן, סידען מיר וועלען קריגען די אונטערשטיצונג פון די גרויסע מאסען, נישט נאך פון אונ-זער אייגענעם לאקאל אליין, נאך אויך פון אנדערע לאקאלעס פון דער דושאנט באארד. נישט מיר קענען, נישט מיר ווילן זיך באנוגענען נאך מיט אונזלעכע מעטיג-קייטען וועלכע גרייכט נישט איבער דעם גרענעץ פון אונזער לאקאל, און איז אין רשות און יוריסדיקציע פון דער לאקאל עקזעקוטיווע.

נאטירליך, פיהרען מיר דורך, ווי ווייט מעגליך, אונזערע לאקאלע טעטיקייטען, און די פונקטען פון אונזער פראגראם וועלכע זיינען פון א לאקאלע קאראקטער, צייט ביישפיל, די איינפיהרונג פון קראנט קען בענעפיט, וועלכע מיר געהען איינ-פיהרען אין לאקאל, אבער די וויכטיגסטע און די מער ממשות'דיגע פארמערן קא-נען נאך דורכגעפיהרט ווערען, און האבען רעזולטאטען ווען די יוניאן אלס א גאנצע וועט זיך אנטוועקען.

לאמיר נעמען די פראגע פון דעמא-קראטיזירן די יוניאן, וועלכע איז א פונקט אין אונזער פראגראם. ווי איהר ווייסט, האט אונזער לאקאל געשטימט פאר דער אפשאפונג פון אפאניטמענטס און פאר וואהלען. די עקזעקוטיווע האט וועגען דעם שטיקט א צושריפט צום דושאנט באארד, דאסוועלכע האט לא-קאל 1 געטאן.

אלא, צוויי פון די גרעסטע לאקאלען זיינען פאר דעם, און מען זאל ערוועהלען באאמטע פון דער יוניאן, און נישט אזוי ווי יעצט, אז א קאמיטעט פון עטליכע פער-זאנען זאלען האבען די מאכט צו אפאני-טען די פיהרער פאר א יוניאן פון 50 טויזענט מיטגלידער. אבער דער דוש. באארד האט זיך נישט געריכטעט מיט די פארלאנגען פון די לאקאלעס 1 און 9. לאקאל 1 מעג טאקע, האבען 15 טויזענט מיטגלידער, אבער ביי דער דושאנט באארד איז ער דער זעלבער יחס ווי א לאקאל פון באטאנהאל מייקערס, וועלכער האט אייניגע הונדערט מיטגלידער. יע-דער לאקאל, מאכט נישט אויס ווי גרויס, אדער ווי קליין, איז פארמאגטען מיט 5 דעלעגאטען ביי דעם דושאנט באארד און יעדער דעלאט האט נאך איין שטי-מע. א לאקאל פון 15 טויזענט, האט 5 שטימען, און א לאקאל פון 2 הונדערט האט אויך 5 שטימען. עס קענען דע-בער 3 קליינע לאקאלעס נידערשטימען 2 גרויסע לאקאלעס, ווען זייער מעמבערשיפ זאל אפילו זיין א הונדערט חלק פון דער מעמבערשיפ פון די 2 גרויסע לאקאלעס. געוויס איז דאס פאר קיינעם קליין נייעס נישט. אונזער יוניאן פירט זיך לויט דיווען פרינציפ נישט פון היינט, און נישט פון נעכטען און דאך, מיט דער אויסנאם פון איינצעלע פארמערשטימען און ווייטזעהענדע מעמבערס, האט זיך פון ערנעץ נישט געהערט קיין פראטעסטען. דאס איז פילייכט דערפאר, וואס פריהער זיינען די ערוועהלטע נישט געווען אונזלעכע שלעכטע ווי יעצט, האט עס די מעמבערס נישט געארט. צוערשט, ווען דער דושאנט באארד איז געגרינדעט געווארען האבען די גרויסע לאקאלעס געשפילט די הויפט-ראלע. זיי האבען זיך דאן געקאנט פאר-גינגען צו זיין אונטערשאפט, און גע-בען קליינע לאקאלען דיוועלכע צאהל פאר-טרעטער ווי גרויסע, ווייל די גרויסע לא-קאלעס זיינען געווען די מערהייט, און ווען זיי זאלען עס אפילו נישט האבען גע-ווען, וואלטען דאן די קליינע לאקאלעס נישט געהאט די העז צו נידערשטימען די גרויסע לאקאלעס. מען האט זיך דאן א ביסל מער געריכטעט מיט דעם פאקט,

און ממילא האט דער דעלעגאט פון א גרויסען לאקאל געהאט מער דעה, ווי דער דעלעגאט פון א קליינעם לאקאל. מען טאר אויך נישט פארנעמען אז די מענ-דזשערס און די גרעסערע ראלע אין דושאנט שפילען א גרעסערע ראלע אין דושאנט באארד ווי די פראסטע מעמבערס, און זיי פלענען ביז מיט עטליכע יאָהר צוריק דערוועהלט ווערען פון דער גאנצער מע-ברשיפ. נאטירליך פלענען זיי זיך נישט בער אונטערשטעלן פאר א גרויסען לאקאל וועלכער "דעליווערט" די וואוסט איידער פאר א לאקאל. מיט א קליינע צאל מעמבערס. די לאקאלע האבען דאן געהאט פילע אויטאנאמיע. זיי האבען געקאנט טאן וואס זייער הארץ האט געוואלט, און דער דושאנט באארד האט זיך נישט געמישט אין זייערע אינערליכע לאקאלע אנגעלע-גענהייטען.

נאנץ אנדערש איז יעצט. א לאקאל קאן נאנטישט נישט טאן. די גאנצע מאכט האט דער דושאנט באארד. און ביים דושאנט באארד זעהען זיך די עטליכע גרויסע לאקאלעס — וועלכע האבען די גלוי-בע מערהייט פון די מעמבערס — גאר-נישט אן. זיי ווערען נידערשטימט פון דער מערהייט לאקאלעס — וועלכע הא-בען א מינאריטעט פון די מעמבערס. ווארים פון יאָהר צו יאָהר קומען צו קליי-נע לאקאלעס, און דאס מאכט אז די גרוי-סע זאלען פארלירען זייער מאכט צו בא-שטימען זייער אייגענעם שיקאל. ווען עס וואלט נאך נויטיג געווען וואלט מען לייכט געקאנט גרינדען א לאקאל פון די עטליכע בעלי מלאכה, וועלכע בייסטען איינזשעס בייס מאשין, און אויך קריגען א שארטער פאר די עטליכע מיידלעך, וועלכע פלען און נייען באטאנס בייס מאשין און אזויארום קענען הערשען, און נישט זיין פארמאטוארליך צו די מאסען אין די שפער.

געוועהנליך, איז די גלייכסטע, און די גרעסטסטע זאך, צו געבען יעדען לאקאל פראפארציאנעלע פארטרעטערשאפט — א גרעסערען לאקאל מער פארטרעטער — א קלענערען לאקאל וועניגער פאר-טרעטער; עס וואלט אפילו נישט שאדען ווען די לאקאלעס זאלען האבען יעדער גלייכע צאָהל פארטרעטער צו דעם דוש. באארד, ווען נאך מען זאל די צאָהל שטי-מען וועלכע יעדער דעלעגאט פארטרעט — ווי ביים קאנווענשאן פון דער אמעריקאן פערערישאן אוו לייבאך, אבער דאס אויסצופיהרען וועט זיך נויטיגען א סך אויפגעלעגטע צווישען די מיטגלידער פון דער גאנצער איינעמלעגענע, ווייל מען וועט מוזען אויסקעמפען עס ביי די קאנ-ווענשאן פון דער איינעמלעגענע, א סך מחמת דער פרינציפ, לויט וועלכען די פארטרעטערשאפט צו דושאנט באארדס ווערט באשטימט ווערט רעגולירט פון דער קאנסטיטושאן פון דער איינעמלעגענע. א סך וואלט געהאלפען צו לייזען די דא-זיגע פראגע, ווען מען זאל פארקלענערען די צאָהל פון לאקאלעס, א סך לאקאלעס האבען שוין לאנג פארלארען זייער עק-זעקוטיווע בארעכטיגונג — אויב זיי הא-בען עס ווען עס איז געהאט. נעמט, למשל, לאקאל 11. ס'איז פאראן א פיר-נישערס לאקאל און אן אפערירטער לא-קאל, ס'איז נישט באדארף מען א "משאפ-סאף" לאקאל פון פינישערס און אפעריר-טערס? אונזלעכע לאקאלעס — וועלכע מען באדארף אויפלייזען, און די מיטגלי-דער איבערשיקען צו די לאקאלעס וואו זיי באלאנגען על פי דין, זיינען פאראן גענוג, און ס'איז צייט, אז מיר, וועלכע פועלען זיך אין ראדיקאלע פערעווען, זאלען ביי אונז אונזלעכע אפשאפען; חוץ וואס עס איז פארשווענדעריש פון אן עקאנאמישען שטאנדפונקט, צוטיילט עס די ארבייטער אין קליינע, און ערציהט א קליינעל-פאליטיק און א קליינעל פאטריאטיזם, וואס איז א שטערונג צום קלאסען קאמף.

ווער ווייסט עס נישט, וואס פאר א צרות עס האט פארשאפט דער יוניאן, דער קאמף צווישען לאקאל 1 און לאקאל 17. מיר זיינען דעריבער פאר דעם, אז מער ווי 1 לאקאל פון א טרייד זאל נישט ערלויבט ווערען אין קיין שטאדט, און ווען דאס וואלט דורכגעפיהרט ווערען, וואלטען מיר געהאט מיט עטליכע לאקאלעס וועניגער ביי דער דושאנט באארד, און פאלגליך, וועניגער לאקאל-פאליטיק וועלכע נישט גע-וויס קיין געזונט נישט זיך דער יוניאן. ווי געזאגט, זיינען די רעפארמען נישט אזוי לייכט דורכצופיהרען, מחמת דאס איז אן איינעמלעגענע פראגע, און מען וועט מוזען געווינען א מאיאריטעט לא-קאל פאר דעם, דערפאר קענען מיר לייכט-טער דורכפיהרען וואהלען אונטער אפאניטמענטס אין דער דושאנט באארד. ווען די באאמטע פון דער דוש. באארד וועלען ערוועהלט ווערען, וועלען זיי זיך מער מוזען רעכענען מיט די וואונשן און פארלאנגען פון די ארבייטער אין די שפער, אנים וועט מען זיי דורכווארפען ביי די וואהלען. האבען מיר דאך שווארץ אויף ווייס אין דער קאנסטיטושאן, און באאמטע מוזען ערוועהלט ווערען, טא-ווארום זאלען מיר שווייגען ווען דער דושאנט באארד האט מבטל געמאכט די קאנסטיטושאן? האט דאך די איינער-נעשטאל געוואונען לאקאל 25 אפצו-שאפען די שאפ דעלעגאטען, וועלכע זיי האבען געהאט געגרינדעט, מחמת עס איז אונקאנסטיטושאנאל און עס געמט אוועק פון די מיטגלידער דאס רעכט צו ערוועה-לען זייערע באאמטע — און דאך הא-בן פארמאגט מיר דער דעמאקראטיע פון דעם דושאנט באארד דער דעלעגאטען-סיסטעם פון לאקאל 25 געווען די העכ-סטע פארמע פון דעמאקראטיע, טא-ווי קען דער דושאנט באארד אייננאמען אפ-שאפען וואהלען נישט באנעהענדיג קיין פארברעכען גענען דער קאנסטיטושאן? עס וואלט געווען איינערעכטאנס ווענען דעם נאכצופרענען זיך ביי דער איינער-נעשטאל און דערען איהר מיינונג ווע-נען דעם...

און ווען מיר האלטען שוין ביי שאפ-דעלעגאטען איז דאך נאך אמאל צו בא-שאפען, אז אונזער לאקאל גלויבט זעהר שטארק אין דער נעצליכקייט און נויט-וועניגקייט פון אזא איינעמלעגענע. מיר שרעקען זיך אפילו נישט אפ וואס אונזערע באלעבאטעס האבען פארנעשלאגען איינ-צופיהרען שאפ קאמיטעט, און די יוניאן האט עס צוריקגעוויזען; וואס דאך קאן אויסגעמישט ווערען פון אונזערע גע-נער, אלס א באווייז, אז מיר ארבייטען גענען די איינערעכטע פון די ארבייטער. מיר פארלאזען זיך אויף דער איינערעכטע פון אונזערע מעמבערס, און מיר גלויבען אז זיי זעהען נאנץ קלאר דעם אונטערשיד פון די שאפ-קאמיטעט וועלכע די בא-שעס ווילען, און די קאמיטעט וועלכע מיר ווילען. אגב, דאך צו באמערקען, אז לאקאל 9 איז נישט אליין הינטער דער באוועגונג: אויך לאקאל 1 האט אנגע-נומען א באשלוס צו ארבייטען פאר דער דורכפיהרונג פון אונזלעכע קאמיטעט אין אונזערע שפער; שוין נישט דערענדיג, וואס נאך א סך לאקאלעס פון דער איי-נעשטאל האבען געמאכט פילע פאר-וועקען עס דורכצופיהרען אין זייערע פא-כע, היינט ווער, אויסער א לומפ, וועט נאך וואנען צו באשולדיגען אט די אלע לאקאלעס אין ארבייטען פאר די איינער-עכטע פון די באשעס? ...

מיר קענען זיך דא נישט פארנעמען באריכות מיט דעם ענין. מיר וועלען עס געוויס טאן ביי אן אנדער געלענענהייט. דא ווילען מיר נאך אָנווייזען אז דער הויפט אונטערשייד צווישען די קאמיטעט וועלכע מיר ווילען, און די קאמיטעט וועלכע די באשעס ווילען כלומרשט איינ-פיהרען, איז דער: זיי ווילען קאמיטעט אָהן א יוניאן; מיר ווילען א יוניאן מיט קאמיטעט. כ'לעבען אונזערע באשעס זיינען נאך קיין נאראנים נישט. דאס וואס זיי ווילען האבען, האבען מיר געהערט און הערען היינט צו טאג פון די יוניאן-ברעכער און אפגען-שאפ "העלדען".

(שלום אויף זיין 14.)

היינט פאר'ן שראף

נעהמט אן

עקם - לאקם!

אין איהר וועט אין דער פריה פיהלען ווי נייגעכערט.

פערטער-יעהרליכער מיטינג פון ג.ע.ב. אין סט. לואיס

2.

געוועהנליך איז די טאגס-אדרונג פון דעם דוש. עס. באארד פאלגענדע: צוערשט ווערען פארענליעט די מינוטס פון די לעצטע זיצונגען פון ג.ע.ב. דא קומען די רעפארטען פון פרעזידענט, סעקרעטאר און פון די וויס-פרעזידענט, טען, און דאן קומט די דיסקוסיע איבער די פארשידענע פראגען, וועלכע ווערען אויסגעוויקלט דורך די רעפארטען און דורך די פארשידענע ברייט, וואס ווערען צוגעשיקט און פארענליעט, און ענדליך ווערען אנגענומען די נויטיגע באשליסע. דאס מאל זיינען די מינוטס פון לעצטע טעג. ג.ע.ב. מיטינג אויסגעלאזט געווארן. די אורזאכע דערפון איז א נאנץ פשוטע. עס איז נאך זעהר פריש אין זכרון פון יעדען מיטגליד פון דעם ג.ע.ב. אלעס, וואס איז פארגעקומען אויף די זיי-צונגען אין באסטאן.

עס זיינען אבער פארגעלייגט געווארן דעם די מינוטס פון עטליכע מיטינגען, וואס דער ג.ע.ב. אין ניו יארק האט גע-האט, כדי די וויס-פרעזידענטען פון אג-דערע שטערט, וואס זיינען אויף די מי-טינגען ניט געווען, זאלען וויסען, וואס דער ג.ע.ב. אין ניו יארק האט געטאן, און צוליב וואס עס איז געווען נויטיג, אז דער ג.ע.ב. אין ניו יארק זאל איי-רופען ספעציעלע מיטינגען.

און כאטש די אנגעלענענהייטען, וועלכע דער ניו יארקער ג.ע.ב. האט פארהאנדעלט, זיינען געווען פון גרויס וויכטיגקייט, און זיי האבען שפעטער ארויסגעווען אן אלגעמיינע און אל-ווייניג דיסקוסיע, ווי מיר וועלען עס זעהן שפעטער, דאך נאך דעם פארלעזען פון די מינוטס און מען גלייך איבערגע-גאנגען צו די רעפארטען, אין וועלכע עס שפיגלט זיך אפ ווייטליך דאס גאנצע לעבען און טעטיגקייט פון דער אינטער-נעשאנאל פאר דער צייט, וואס געהט אוועק פון איין פערטעלייכערהייטען מי-טינג ביז דעם צווייטען.

און, מערסוויידיג, כאטש אין די לעצטע טעג מאנאטען האט עס אויסגעזעהן צו זיין נאנץ שטיל, אזוי, דאס פרעזידענט שלעזינגער האט זיך ווידערהאלט בא-קלאגט, און ער האט ניט גענוג ארבייט, ווי ער וואלט עס געוואלט, דאך אז מען הערט זיך צו אויפמערקזאם צו די רע-פארטען, פיהלט מען, אז כאטש עס זיי-נען ניט פארגעקומען קיין גרויסע שטודי-דיגע קעמפ, אבער פון דעסטוועגען איז די אינטערנעשאנאל מיט-פארלייגטע הענט אין שוים ניט געוועסען.

זאל דא נאך אנגעוויזען ווערען אזוי קורץ, ווי מעגליך אויף דאס, וואס איז פארגעקומען אין משך פון די לעצטע דריי מאנאטען. צוערשט קומט פילדעלפיה, וואו די וויס-טראנסאקטיווערע זיינען ארויס-געקומען מיט דער פארענונג, און ניט אג-דערש, און די ווייזערען פון די ארביי-טער מוזען געשיניטען ווערען, די ארבייט-שטונדען פארגעקערט ווערען און זיי מוזען האבען דאס פולע רעכט פון, "פיער-ענד הייער", און ניט קענען זיי נאך קיין ליידיס ווייסטס ניט מאנופעקטורען.

עס האט געהאלטען זעהר, זעהר נאך הענט צו א קאמף. עס האט זיכער גע-האט דאס אויסזעהן פון א פייט, אבער א דאנק דער יוניאן, איהר פיהרערשאפט און דעם אריינגרייפן פון דער אינטער-נעשאנאל אין דער אנגעלענענהייט, איז אלעס געבליבען ווי געווען: ווייזערע-שטונדען, און אלע ערווארבענע ארביי-טער-רעכטע.

אמת, דער אפמאך מיט די פילדעל-פיער ווייסט מאנופעקטורערס איז בלויז

און טעקסעס, און האט אנגעהירט דעם סאמע וועהטאנדיגען פונקט נאך ער האט גערעדט צו טויבע אויערען.

דער אמאגאמייטעד קומט אן אמת'ער מול מוב.

כאטש, בעת מיר שרייבען דיוע ציילען איז נאך ניט גאנץ זיכער, אויב דער סטרייק פון דער אמאלאמייטעד, וואס האט אנג-האלטען איבער א האלב יאהר, איז שוין געענדיגט, אבער פון אלץ, וואס מיר הע-רען, איז עס זיכער, אז פיל לענגער וועט דער סטרייק ניט אנהאלטען און אז דיוע טעג וועט דער גרויסער סטרייק געהערען צו דער נעשיכטע.

און פריינד און פינד וועלען מוזען צוגעבען, אז די אמאלאמייטעד האט אויס-געפאכטען א שווערען קאמף. זי האט ארויסגעוויזען א וואונדערבארע אויסדויער-קראפט, זי האט אויף א מינוט ניט פאר-לאזען זיך אונטער די שווערסטע אומ-שטענדען און אונטער אלערליי אפאקעס סיי פון די שונאים פון דרויסען, און סיי פון די אינערליכע שונאים. זי האט ניט פאלאזען אויף א מאמענט איהר קאמף-מוט, און האט ארויסגעוויזען א וואונד-ערבארע זיכערהייט אין דעם אויסגאנג פון קאמף. זי איז דארום ארויסגעקומען פון דעם קאמף, ווייל עס איז געווען א

וואס דערצעהלען די רעפארטען פון פרעזידענט, דזשענעראל סעקרעטאר און פון די וויס-פרעזידענטען? — שלעזינגער באקלאגט זיך אויף, "סלעק". — די פארשידענע סטרייקס, און מיט וואס זיי האבען זיך געענדיגט. — 8 מערקווירדיגער אנכאט פון א גרויסער קלאק-פירמע צום פרעזידענט. — "די היים פון דער אינטערנעשאנאל" אינגיכען א פאקט. — די ארגאניז-זאציעס ארבייט אויטא-ווייטאון און אין ניו יארק. — זיגמאן באשטימט אלס דזשענעראל ארגאניזער.

פון ש. יאנגאוסקי.

וויזען זיך אלס בראווע סטרייקער, דאך דעם גרעסטען טייל צום ערפאלג האט בייטענערטאגן די אינטערנעשאנאל סיי דורך איהרע סטרייק בענעפיטס, אזוי, דאס די נאנצע צייט, וואס דער קאמף האט אנגעהאלטען, האט קיין סטרייקער ניט געפיהלט קיין נויט אין דאס סאמע נויטווענדיגסטע, — און סיי דורך דער פיהרונג פון דעם סטרייק, וועלכע איז געווען רעפרעזענטירט אין די פערזאנען פון שלעזינגער, באראף, ראזענבערג, שניי-דער, פאזען, נארענשטיין — די העכסטע און פעהיגסטע באאמטע פון דער אינטערנע-שאנאל.

און אז עס איז שוין די רייד וועגען באסטאן זאל דא מיטגעטיילט ווערען, אז באסטאן האט איצט די זכיה צו האבען צוויי וויס-פרעזידענטען מיט א מאל: דאס זיינען ברודער פאזען און ברודער נארע-שטיין. ביידע האבען אין זייערע בארייכ-טען ערקלערט, אז אונטער געווענהליכע אומשטענדען איז עס איבער צופיל פאר באסטאן, איבערהויפט, לויט דער מיינונג פון וויס-פרעזידענט גארענשטיין, וואלט מען באדארפט די פארשידענע קלאקאלס, וועלכע זיינען איצט באזונדער, און צוויי-שען וועלכע עס הערשט ניט קיין אידע-אלער פרידען, זעהן וואס ענער פאראיי-ניגען. איבער דעם ענין איז קיין בא-שלוס דערווייל ניט געפאסט געווארען. דער פרעזידענט וועט מוזען אבער נאך איינזיכען זיין אין באסטאן און זעהן, וואס עס איז ראטזאם צו טאן.

ברודער פאזען האט אין זיין בארייכט אויך דערמאנט דעם קאמף פון דער אמאלאמייטעד, און עס האט אלעמען הערצליך געפרעהט זיין ערקלערונג, אז די א.פ.א.ו. ל. האט אין באסטאן גע-לייטעט באדייטענדע הילף די אמאלא-מייטער סטרייקער.

גלייכצייטיג מיט דעם סטרייק אין באסטאן האט די אינטערנעשאנאל אויך געפיהרט סטרייקס אין טאלידא, אין סינסינעטי, אין סקענעטאן פא. און כאטש אין דיוע סטרייקס האט זיך ניט געהאנדעלט וועגען מוזענטע ארבייטער, אבער נעלס קאסטען די סטרייקס נאך א סך. א חוץ די סטרייק-בענעפיטס, וואס די אינטערנעשאנאל צאלט אים, ווייל די יוניאנס אין די באטערענדע שטערט זיינען אליין ניט אימשיטאנד דאס צו טאן, זיינען אין דער לעצטער צייט צוגעקומען אינדזשאקשאנס, און גענען וועלכע עס מוז אנגעפיהרט ווערען א קאמף סיי אין די אינטערעסען פון דער אינטערנעשא-נאל און סיי אין די אינטערעסען פון דער נאנצען ארבייטער באוועגונג.

אין פארבינדונג מיט איינעם פון די ווע סטרייקס האט פרעזידענט שלעזינגער אין זיין רעפארט מיטגעטיילט א נאנץ אינטערעסאנטע נעשיכטע, וועלכע דארף דא פארציכענע ווערען.

אין שטענע פריהמארגען האט דער מאנופעקטורער פון דער פירמע, די אר-בייטער פון וועלכע זיינען ארויס אין סטרייק, געלאזט וויסען דעם פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל אז ער וואלט געוואלט מיט איהם זיך דורכריידען. נאך טייליך, האט דער פרעזידענט ניט ענט-זאגט איהם די דאזיגע בקשה. ווען זיי זיינען זיך צוזאמענגעקומען, האט איהם דער הויפט פון דער פירמע ערקלערט, אז כאטש ער האט באשלאסען אינאנצען צושליסען זיין פעקטארי און ווערען א דזשאבער, אבער דאך פיהלט ער א סארט געוויסענשכטען גענען זיינע ארבייטער, ער האט זיי אפשר באדארפט געבען מעהר צייט, כדי זיי זאלען קענען קריגען אר-בייט גענען אנדערש. איז דערפאר איז ער בארייט צו געבען דער יוניאן דורך דער אינטערנעשאנאל 5 טויזענט דאלאר, און ער וויל זיין קוויט מיט דער יוניאן. ער האט געגעבען דעם פרעזידענט א פאר-טעג צייט זיך עס צו איבערלייגען.

די פאר טעג זיינען אוועק און דער פרעזידענט האט דעם גוטערהעציגען באס נארינישט געענטפערט. דאן האט דער "געוויסענהאפטער", פיינער באס טאקי באלד אויף מארגען ארויסגענומען אן איי-דזשאקשאן, אנקלאגענדיג די יוניאן אין וועלען שטירצען די אמעריקאנער רע-גירונג.

עס פארשטעהט זיך, אז דער סטרייק גענען אט דעם באס, וואס וויל כלומרשט ווערען בלויז א דזשאבער, נעהט אן מיט דערוועלכענער שטארקייט, ניט אכטענדיג אויף אלע וויינע קארטל-גרענישען, און לויט דעם רעפארט, וועט דער דאזיגער

ביז דעם קומענדען דזשוליי, און קיינער קען ניט וויסען, וואס די וויס-טראנסאקטיו-טורערס האבען ברעה צו טאן, ווען דער טערמין וועט זיך ענדיגען, אבער דער ווייל האט די אינטערנעשאנאל אין דעם געשטאלט פון איהר פרעזידענט, אויפגע-טאן א זעהר וויכטיגע שטיק ארבייט. דאסוועלכע איז פארגעקומען אין דער קלאקאלינדוסטריע אין פילדעלפיה. אלעס איז געבליבען ווי געווען; בלויז איין רעפארמע האבען די מאנופעקטור-רערס אויסגעפיהרט, און דאס איז, אז זיי זאלען מענען ארבייטען אויף דעמוול-בען סיסטעם, ווי עס ווערט געארבייט אין ניו יארק, און אין אנדערע קלאקאציע-טערס.

צוערשט האבען די קלאקאמאכער זיך אביסעל געאמפערט. די טענה איז גע-ווען אז זעהר אונפארניגטעניג: זיי הא-בען זיך שוין איינגעוואוינט מיט דעם אלטען ארבייטס-שייטער, אבער באלד זיינען זיי געקומען צו א בעסערער באלד-גונג, אזוי, אז דערווייל איז פילדעלפיה ווירקליך די שטאדט פון פרידען, וועגניג-סטענס, וואס אנכאטערעט די אינדוסט-ריע, איבער וועלכע אונזער אינטערנע-שאנאל האט איהר קאנטראל.

דאס אלעס איז אויסגעפיהרט געווא-רען אויף א שטילען אופן. אבער נאך די וועלכע זיינען אביסעלע באקאנט מיט דער לאגע, וויסען, וויפיל טאקט, וויפיל הא-רעוואניע עס האט זיך געפאדערט דאס אלעס אויסצופיהרען, און ניט מוזען אג-ווענדען דעם לעצטען מיטעל, דעם סטרייק.

ניט אזוי מזלדיג איז געווען די איי-טערנעשאנאל אין איהר סכסוך מיט די קלאקאמאכערס ווערען אין באסטאן. אויך דארט זיינען אנגעווענדעט געווארען פון פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל אלע מיטלען, אום אויסצומיידען א סטרייק. דאָרט אָבער זיינען די באַסעס געווען צו איינגעקעש'ט, און זייער עקשנות האט זיי געמאכט ממש בלינד. זיי האבען ווירקליך זיך איינגעקערט, אז זיי קענען ברעכען די יוניאן פון די קלאק-מאכער אין באסטאן.

איצט, אז דער סטרייק האט כמעט ווי אין נאנצען צובראכען די קלאקאמא-נופעקטורער אסאך פון באסטאן, איצט, אז פון דעם גאנצען סטרייק זיינען גע-בליבען בלויז א פאר צעהנליג ארביי-טער, וועלכע זיינען נאך אין סטרייק, וועהרענר אלע איבעריגע ארבייטען אין יוניאן-שעפער, קריגען העכערע וויי-דזשעס, ווי פריהער און פיהלען זיך ניט פארשלאפט דורך די זאגענאנטע נאראנ-טע, וועלכע איז קיינמאל נאנאנט ווערט געווען. איצט האבען די באסעס שטארק חרטה אויף זייער נארישיקייט. איצט זיינען זיי עס, וועלכע ריידען פון אן אג-רימענט מיט דער יוניאן, אבער די באס-טאנער ארבייטער איילען זיך ניט מיט דעם.

עס איז אפשר ניט איבעריג צוצו-לייגען, אז כאטש די באסטאנער קלאק-מאכער האבען פון זייער זייט ארויסגע-

זי איז געווען. איהר גרויסע מיטגלידער-שאפט האט מעהר צוטרוי צו איהר, ווי ווען עס איז פריהער. די פיהרערשאפט מען ווירקליך שטאלצירען מיט דעם פאקט, וואס די גרויסע מיטגלידערשאפט האט אויף אזוי ווייט איהר צוטרוי צו איהר, דאס זיי האבען איהר איבערגעגעבען די פולמאכט צו האנדלען, ווי די פארשטעהט. דאס איז דער בעסטער סימן, אז די מיט-גלידערשאפט איז באמת אינטעליגענט, אז זי פארשטעהט, דאס אונטער געוויסע אומשטענדען קענען ניט די פיהרער אויף פיהרען א הונדערט-פראצענטע זיג; אז זיי פארשטעהען, דאס אונטער געווי-סע אומשטענדען מוז מען זיך צופרידענ-שטעלען מיט דאס, וואס איז נאך מענ-ליך צו קריגען. איז דעם פעסטען גלויבען, אז באלד און עס וועט זיין מעגליך אויסצופיהרען אלעס, וואס זיי קומט, ווען זיי וועלען נאך האבען זייער יוניאן אין פולער קראפט און מאכט.

דאס, דער צוטרוי פון דער מיטגלי-דערשאפט צו איהרע פיהרער, די אויס-געצייגטע רעפארטען, די אלגעמיינע אינטעלי-גענץ — דאס איז דאכט זיך, אין דעם איצטיגען פאל דער בעסטער און שעהי-סמער זיג פון דער אמאלאמייטעד, און פון גאנצען הארצען גראטולירען מיר אג-דער וועלכע שווערסטע ארגאניזאציע.

באס דאך באלד מוזען סעטלען מיט דער אינטערנעשאנאל ניט דורך א "ברייב" פון 5 טויזענט דאלאר, נאך ער וועט במחילה מוזען עפענען זיין שאפ, בא-שעפטיגען יוניאן-לייט, ווי ביז איצט, אויב ער וועט וועלען איבערהויפט בליי-בען אין די קלאקאציעס.

וועגען די סטרייקס פון די טיילי-רען דרעסמייקערס, און די ווייסט און דרעסמייקערס אין ניו יארק וועלען מיר זיך דא ניט פארברייטען, אונזערע לעזער זיינען מיט זיי באקאנט מעהר אדער ווע-ניגער פון דער "גערעכטיגקייט". דאך זאל נאך פעסטגעשטעלט ווערען, אז כאטש זיי האבען געדויערט בלויז א קור-צע וויילע, דאך וואלט עס אזוי ניט גע-ווען, ווען עס וואלטען פון פריהער ניט געמאכט געווארען אלע זעהר נויטיגע פארבארייטונגען.

איבערהויפט איז עס ריכטיג וועגען דעם ווייסט און דרעסמייקער סטרייק אין ניו יארק. שוין מיט מאנאטען פרי-הער זיינען אויסגעארבייט געווארען די אגרימענטס, די באדינגונגען. די מי-דעסטע קליינטיקייט איז פאראויסגעזעהן געווארען סיי פון דער זייט פון דער איי-טערנעשאנאל און סיי פון דעם נייטיג-גרינדעטען דזשאנט באזארד פון דער ווייסט און דרעס אינדוסטריע.

פרעזידענט שלעזינגער האט אין זיין רעפארט ערקלערט, אז דאס איז דער בעסטער אגרימענט און די בעסטע בא-דינגונגען, וואס א יוניאן האט געקאמט קריגען. די ארבייטער וואלטען נאך צו דעם אלעס געקאמט קריגען א מינ-גע-ארייטס-וואך, וואס דאס וואלט גע-ווען מיט דער צייט איינע פון די וויכטיג-סטע געווינסען. האבען אבער די אר-בייטער ניט געוואלט.

אין דערוועלכער צייט האבען אויך באנייט זייערע אגרימענטס מיט זייערע בעלי-בתים די ווהייט-גירוס-וואירקערס. אויך אין דעם פאל האט עס געהאל-טען שיער, שיער ביי א סטרייק; אבער ווידער אמאל א דאנק דער פיהרערשאפט סיי פון דעם יוניאן און סיי פון דער אינטערנעשאנאל איז א סטרייק אויסגע-מידען געווארען און די ארבייטער האבען ניט אראפגעלאזען דאס מינערסטע פון זייערע פארדינסטען צוליב דעם רעקאנ-סטראקשאן-געפיהלער.

און איהר וועט נאך צו דעם אלעס צוגעבען דאס וואס עס קומט פאר אין די לעצטע עטליכע וואכען אין דער קלאק-אינדוסטריע אין ניו יארק, ווי די פרא-טעקטיוו איז ארויסגעקומען אין שעה-נעם פריהמארגען מיט איהרע באקאנטע פאדערונגען, און ווי די אינטערנעשאנאל האט אויסגעפיהרט צוריק אויסצולעבען די אפגעבראכענע פארבינדונגען, און עס האבען זיך אנגעפאנגען א רייע העכסט-וויכטיגע קאנפערענצען, וועלכע האלטען נאך איצט אן, און וועלכע, ווי עס שיינט, וועלען זיך ענדיגען מיט דעם אויסמיידען פון א קאמף, קען מען ווירקליך ניט זא-גען, אז די אינטערנעשאנאל איז אין די לעצטע דריי מאנאטען געוועסען מיט פאר-לייגטע הענט.

דאס אלעס מאכט אבער דאס בילד פון דער טעטיגקייט פון דער אינטערנע-שאנאל ווייט ניט פאלשטענדיג.

זאל דא נאך דערמאנט ווערען, אז די אינטערנעשאנאל האט באשלאסען צו בויען איהר אייגענע היים, דאס זי האט שוין געקויפט א הויז, און דאס נאך אין קורצע געהט זי דאס הויז איבערבויען, אזוי, אז עס זאל זיין ווירקליך א היים פאר דער אינטערנעשאנאל, אן אמת'ער טעמפלעל, א מאנומענט פאר דער אינטער-נעשאנאל, ווי דזשענעראל סעקרעטאר באראף האט זיך אויסגעדריקט אין זיין רעפארט.

דאס איז געוויס א שטילע ארבייט, אבער א זעהר וויכטיגע ארבייט, און אן ארבייט, וואס האט געפאדערט און וועט נאך מעהר פארזעהן דאס שאפען פון גרויסע סומען געלט, כדי דאס הויז זאל ווירקליך זיין דאס אלעס, וואס דער ג.ע.ב. ווינטשט.

צו דעם קומט צו די נאנצע ארגאניז-זאציעס-ארבייט, וואס איז אונטערגענומען געווארען סיי אויסער ניו יארק און סיי אין ניו יארק גופא.

אמת, דער רעפארט וועגען דיווער אר-בייט איז ווייט ניט קיין צופרידענשטע-לענדער, עס איז אריינגעלייגט געווארען אין דעם פיל, פיל מיה און געלט, אבער עס איז קוים דא פיל אויף וואס צו וויזען. עס איז אבער קלאר געווארען פון דעם רעפארט, אז די דאזיגע ניס-גרעאטעניקייט קען ניט צוגעשריבען ווערען צו דעם, וואס פעהיג אדער אז זיי האבען ניט געטאן אלעס, וואס איז נאך מעגליך געווען; נאך פשוט די איצטיגע צייט איז זעהר ניט ניכטיג פאר נייע גראנאציאניס-ארבייט. און שטארק ווי דער ג.ע.ב. האט ניט געהאט קיין חלק אין דעם

דאס איז, ווי עס זעהט אויס, דאס
פלינגסטע און דאס ריכטיגסטע, וואס מען
נעמט אויף ווערן און דאס אינצייגעל פאל-
לאמיר נעמען, למשל, דעם פונקט וועגען
א פארקלענערונג פון די אריימיסטישע-וויי-
זשעס, וואס איז איינע פון די פארע-
רונגען פון די באסעס. קען אבער די
דאזיגע פארערגנ נעשטעלט ווערן מיט
רעכט און מיט דער נויטיגער שאפטיקייט
אין דעם אינצייגעל מאמענט? זיכער ניין.
די קלאסימאנעסטישערעס אליין וויי-
סען עס. קאן די טאג האט אסילו נערי,
דער מיטשטער טאג פון די אריינגי-
הער, וועט עס זיין ווי עס איז.

_____

אונזער "אידעאלער" פרעזידענט

פון א. זעלדן.

איך האב נישט געהאט די זכיה צו הערן איהם ריידען און ווי די מעהרסטע פון אונז האב איך זיך געמוזט צופרידען שטעלען מיט ליינענע זיינע רעדען אין די צייטונגען. אוממיטל האב איך געזוכט כאטש איין ערמויניגונגס ווארט, כאטש אן אנצוהערעניש אויף איינער פון די סתם א שעה ווארט — קיין זכר נישט דערפון! עס איז געווען גלאט גערעדט אין דער וועלט אריין, ווערטער און פראזע וואס איהר האט שוין מן הסתם מיינען און וועלכע לאזען נישט איבער קיין ברעסקעל איינדרוק. אפילו ווי דער ביי די טרונעס פון די געפאלענע אמעריקא נער סאלדאטען אין דער מלחמה האט אויך נישט גערידט. דאס דארף זיך נישט ווידערהאלען! האט מר. הארדינג אויסגעשריען מיט טרעהרען אין די אויגען, אנווייזענדיג אויף די טרונעס פון די דער'הרג'עטע. אבער אט דער אויסגעדרייט מאכט אפילו נישט דעם איינדרוק פון א דראמאטישען זשעסט. עס האט נישט געפילט א מין, אן איבערצייגונג אין אט די ווערטער. זיי האבען זיכער געמאכט דעם איינדרוק פון א חזק, פון א געמיינע פון די לעבעדיגסטע פארשטענדע פון א לאנד וואס וואלט איבערגענומען אלע אנדערע אין דער משרד נאך דער-מלחמה באוואפנונגס-יאגעניש.

און דאס איז געווען דאס ערמויניגסטע און פארשפערטעסטע זאך וואס ער האט געזאגט.

הוי דעם האט ער גערעדט בלויז וועגן ציוניזם, ביזנעס און ביזנעס. עס איז געווען א מין אונטערטעניגקייטס רעדע צו זיין מאיעסטעט — ביזנעס. עס איז געווען א מין תפילה צו קאפיטאל, אן אפגעגעבן אנדערענונג פון דער מאכטלאזיק קייט און ווירקונגסלאזיקייט פון דער מעכטיגער אמעריקאנער רעגירונג.

די "אולטימאטא" רעגירונג איז ארויס אין דער עפענטליכקייט. דאס וואס א ריזענע און ווילסאן האבען געוואלט פארברענגען האט עס מר. הארדינג ארויסגעבראכט אפען פאר דער נאך צער וועלט.

עס איז שוין פון לאנג אן אפגעצויגן, אז די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאטען האט אויסגעהערט צו זיין, וואס זי האט געדארפט זיין, א רעגירונג פון פאלק, און איז אים אין קענטששאפט ביי די גרויסקאפיטאליסטישע אינטערעסן סען פון לאנד. רווועלט און ווילסאן האבען דאס דאך געוואלט פארברענגען, וועגנסטענס אין זייערע עפענטליכע ארויסטרעטונגען; זיי האבען געוואלט מאכען דעם איינדרוק, אז די רעגירונג (שלוס אויף זייט 13)

אלס שטאטסמאן נאך זיין אינאנדרא ציאנעס רעדע און ער האט זיך זעהר גוט געלאזט דערקענען. איצט ווייסען מיר שוין אויף זיכער, וואס מיר האבען פון איהם צו ערווארטען. ער האט נישט אייבערגעלאזט קיינע מיספארשטענדעניסען, קיינע אומקלארעקייטען.

אייגענטליך האט ער גארנישט געזאגט, אבער אין דעם נישט-זאגען ליגט דער נאנצער חן און רייז פון מר. הארדינג'ס שטאטסמאנשאפט. אבער אפילו אויך דאס איז נישט זיין פערזענליכער אופטו. דאס איז לעצטענס געווארען די רעגירונגס-טעאריע פון דער אמעריקאנער דעמאקראטישער רעפובליק. די באדייטונג פון מר. הארדינג באשטעהט אין דעם, וואס ער איז דער פאסערסטער מענטש דורכצופירן דעם אמבאסאטען-אט די טעאריע אין דער פראקטיק. דאס איז אזוי צו זאגען די טעאריע פון שווייגען, די טעאריע פון "שאטטל", וואס אמבאלאנט אלע וויכטיגע און לעבעדיגע פראבלעמען פון דער צייט.

דאס איז געקומען אלס א נאטירליכע רעאקציע געגען רווועלט'ס "רעמאנא" נישט און ווילסאן'ס "אידעאלעם". מיר ווייסען שוין אז אפילו אט די צוויי "גרעס" טע" פון די אמעריקאנער פרעזידענטען, נישט רעכענענדיג נאטירליך די "נאך נאך" סע", האבען גאר נישט באוויזען צו ענדערען אויף א פונדאמענטאלען אופן וואס נישט איז אין דעם אמעריקאנעם לעבען. זיי האבען אבער באוויזען צו געבן א מעהר פראגרעסיבן וועג צו רעגירונג דעם נאנצן-לאנד פון אמעריקא. זיי האבען אריינגעבראכט אין אפיציעלען געברויך אזעלכע ווערטער, ווי "פראגרעס", "סאציאלע גערעכטיגקייט" וכו'. דאס איז נישט אפילו ווערטער וואס קאנען מיינען געזעס ווען זייער פארטייטשונג אין דער פראקטיק ליגט אין די הענט פון א סענאטאר פערנא אדער א סענאטאר קינג. אין זייער אויסמיטלונג קען פראגרעס מיינען א קאמא געגען טרייד-יוניאנעס און סאציאלע גערעכטיגקייט — א ביליאן דאלאר סובסידיע פאר די באהנען. אבער די לעצטע רעוואלוציאנערע געשעהנישען האבען די ערשער פון אמעריקא געלערענט, אז מען דארף זיין פארוויכטיג אין דעם געברויך פון ווערטער און אלס רעזולטאט איז געקומען דער הארדינג'זם.

וואס מען זאל נישט זאגען געגען פרעזידענט הארדינג מוז מען אבער צוגעבען, אז מען קען איהם בשום אופן נישט באשולדיגען אין א מיסברויך פון ווערטער. זייער ווערטער זיינען געווען געווען מיינען געווען, אבער זיי זיינען נישט געפערט ליך. ער רופט ביי אייך נישט ארויס קיינע אלוויעס.

עס זיינען נישט מעהר ווי דריי מאנאטען פאר איבער זינט מר. ווארען געלאזט הארדינג איז איינגעשטארבן געווארען אלס פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאטען און ער האט שוין באוויזען צו בארעכטיגען די האפנונגען וואס די וועלכע האבען איהם אויסגעליבען, האבען אויף איהם ארויסגעלייגט. ער איז ווירקליך אן "אידעאלער" פרעזידענט — אן "אידעאלער" פון דעם שטאנדפונקט פון די יעניגע וואס דאמינירען דעם שיקאזל פון אמעריקא.

פריער איז דאס געווען נישט איבעריג קלאר וואס די רעפובליקאנער פיהרער האבען געמיינט, און וואס מר. הארדינג אליין האט געמיינט, מיט זייערע בשעת-קאמפיין ארויסטרעטונגען געגען "איינ" מענטש" הערשאפט. עס איז אויך נישט געווען איבעריג קלאר וואס מר. הארדינג האט געמיינט מיט זיין פארשפערטע צו "באראטען זיך" וועגען אלע מיט די פארטיי עצהגעבער. מען האט געקענט חושד זיין אז מר. הארדינג איז ארויס-געטראטען געגען דער "אויטאקראטיע" פון עקס פרעזידענט ווילסאן און האט פארשפארעט א מעהר דעמאקראטישע רעגירונג. דאס האט געקלונגען ווירקליך מערקווידיג פון די ליפע פון איינעם, וואס איז געווען באקאנט אלס איינער פון די רעאקציאנערסטע סענאטארען. און די פראגע האט זיך כמעט ווי ארויסגעצוואונג גען: האט ווילסאן'ס "אויטאקראטיע" ווירקליך דערגרייכט אזא מדרגה, אז אפילו א רעאקציאנער זאל קענען ווערען א רעפארמער?

דער כאראקטער פון מר. הארדינג'ס רעפארמען אין דער פרעזידענטשאפט האט זיך שוין אבער פאלשגענויגט ארויס-געצייגט אין די ערשטע דריי חדשים פון זיין אדמיניסטראציע. עס צייגט זיך שוין ארויס גאנץ קלאר אז מיט זיין ארויס-טרעטונג געגען "איינ" מענטש" הערשאפט האט מר. הארדינג נישט געמיינט בלויז ווילסאן'ען, נאך יעדען איינעם וואס האט געזוכט עפעס אויפצוטאן מיט דער מאכט וואס די פרעזידענטשאפט האט איהם געגעבען. זיין אידעאל איז אליין נישט צו טאן קיין זאך, נישט ארויסצייגען קיין פער-זענליכע איניציאטיוו און דערפאר טאקע איז ער דער "אידעאלער" פרעזידענט פאר דער מעכטיגער פינאנציעלער קליסע וואס הערשט איבער די פאראייניגטע שטאטען פון אמעריקא.

אנומעלטען איז, ער געווען אין ניו יארק און האט געהאלטען דריי רעדעס אין איין טאג, און'עס איז גענוג איין בליק אין זיינע רעדעס אום צו קומען צו דער איבערצייגונג, אז ער איז דער ריכטיגער מאן פאר דעם פרעזידענט, "דזשאב". דאס איז געווען זיין ערשטער ארויסטרעט

די ארבייט, אבער, געמענדיג אין אנבאלטראכט די נאנץ ספעציעלע אומשטענדען, איז ער געקומען צום שלום, אז אנשטאט צו ווארפען אים נעלט און כוחות אין ניוועז, איז עס פיל, פיל גלייכער דער ווייל זיך אפצושטעלען און ווארטען אויף דעם גינסטיגען מאמענט.

אין דערזעלבער צייט האט ער געזאגט, ע. ב. באשלאסען צו נעמען זיך שטארק קער צו דער ארגאניזאציאנאליסטישער און ניו יארק נאמ, וואו די אומשטענדען זיין נען ווייט נישט אזוי גינסטיג, ווי אין די שטעט און שטעטלעך אויסער ניו יארק. לויט'ן חשבון זיינען דא צעהנדליך געטויזנטע ארבייטער אין ניו יארק אין אונזערע אינדוסטריען, וועלכע זיינען נאך נישט ארגאניזירט. דיוע ארבייטער אונטער גאנץ קלענליכע באדינגונגען, און עס איז די מיינונג געווען פונ'ם דזשענעראל קענקעוויט באצאדער, אז דא, אין ניו יארק, דארף געמאכט ווערען די גרעסטע ארגאניזאציאנאליסטישע געזעלשאפט.

און כדי דאס זאל געטאן ווערען מיט א טאלק, און מיט שאנסען אויף ערפאלג, איז באשטימט געווארען אונזער ערשטער ווייט-פרעזידענט מאָריס זינגמאן, אלס דזשענעראל ארגאניזירער. ער וועט זיך נעמען איצט צו דער ארבייט, און עס איז צו ערווארטען, אז ער וועט אויך אין דער ארבייט ארויסווייזען זיך אזוי פעהיג און ערפאלגרייך, ווי אין אלע וואס ער האט ביי אים געטאן אין פאר-בינדונג מיט דער אינטערנעשלאנאל.

און נאך עטוואס, וואס מאכט פאל-שטענדיג דאס בילד פון דער טעטיגקייט פון דער אינטערנעשלאנאל און דאס איז די רעארגאניזאציאנאליסטישע און לאקאל 25, זיין צוטיילונג אין צוויי לאקאלס, די גרינדונג פון דעם דזשאנט באצאדער פון דער ווייט און דעם אינדוסטריעל, דאן די פארשידענע סעסאנעס, וואס זיינען ארויסגעקומען, און וועלכע זיינען איינע פון די שווערסטע פראבלעמען פאר דער אינטערנעשלאנאל.

אונזערע לעזער זיינען מיט דעם מעהר אדער וועניגער באקאנט, אבער עס וועט זי געוויס אינטערעסירען צו וויסען די שטעלונג פון דעם גאנצען ג. ע. ב. צו דעם. וועגען דעם, ווי אויך וועגען נאך אייניגע אנדערע פראגען — אין נעקסטען נומער, "גערעכטיגקייט".

ג. ב. א דאנק דעם דרוק-טייפער ווייט-פרעזידענטען, מ. זינגמאן און מ. פערל-שטיין אין גאנצען אויסגעלאזען געווארען פון דעם צעטל אין פאריגען ארטיקלע, אין וועלכען עס ווערען אויסגעזעכענט אלע ווייט-פרעזידענטען, וואס זיינען גע-ווען אין זינגמאן'ס סט. לאזיס. ווי אזוי דאס האט פאסירט, ווייט נאך דער טייפער. אבער איהם אויף צו להכעיס מאכען מיר גוט דעם באגאנגענעם פעהלער, און ערלערען, אז מאָריס זינגמאן און מיינער פערלשטיין, אונזערע צוויי ווייט-פרעזידענטען נאך דעם פרעזידענט, זיינען געווען אויף אלע זינגמאן, ביז זיי האבען זיך געשלאסען.

א קלאג נאך דיר! ארויס פון בעט! ממוז!

אבער מיינ גרינגער ברודער האט זיך נישט געריהרט פון ארם; ער האט זיך נאך גענומען אים'טענה'ען מיט מיר:

— איך בין א באגרייט? א שורקע? א ממוז? איך, דיין ברודער נחמן? ערשט היינט געקומען און דו ווידעלסט מיך שוין? וואס וועט שוין זיין שפעטער?

איך האב זיך אביסעל בארוהיגט, צו ריק אוועקגעלייגט זיך און געפרובט פאר-מאכען די אויגען.

א זייער פון צווייטען הויז האט גע-שלאגען צוויי. צוויי אויגען, און איך האב נאך קיין אויג נישט פארמאכט. דאס איז דאך שרעקליך!

— יענקל, יענקל! — הער איך ווי מיינ ברודער וועסט מיך — דו שלאפסט שוין? אָשר חיים דער חון האט דיר גע-לאזט גריסען.

האב איך זיך שוין ראפטאָם אויסגע-זעצט, א כאטש געטאן דאס קישען און עס ארויסגעווארפען אויף מיינ גרינגער ברודער און איהם גענומען דישען. "איך מוז דיין היינט מאכען דעם פונט!" — האב איך גערעדט ווי א צווייטע חיה "אדער דיין פונט?" — אפער הונט מיינ ברודער וועסט מיך — דו שלאפסט שוין? אָשר חיים דער חון האט דיר גע-לאזט גריסען.

האב איך זיך שוין ראפטאָם אויסגע-זעצט, א כאטש געטאן דאס קישען און עס ארויסגעווארפען אויף מיינ גרינגער ברודער און איהם גענומען דישען. "איך מוז דיין היינט מאכען דעם פונט!" — האב איך גערעדט ווי א צווייטע חיה "אדער דיין פונט?" — אפער הונט מיינ ברודער וועסט מיך — דו שלאפסט שוין? אָשר חיים דער חון האט דיר גע-לאזט גריסען.

האב איך זיך שוין ראפטאָם אויסגע-זעצט, א כאטש געטאן דאס קישען און עס ארויסגעווארפען אויף מיינ גרינגער ברודער און איהם גענומען דישען. "איך מוז דיין היינט מאכען דעם פונט!" — האב איך גערעדט ווי א צווייטע חיה "אדער דיין פונט?" — אפער הונט מיינ ברודער וועסט מיך — דו שלאפסט שוין? אָשר חיים דער חון האט דיר גע-לאזט גריסען.

האב איך זיך שוין ראפטאָם אויסגע-זעצט, א כאטש געטאן דאס קישען און עס ארויסגעווארפען אויף מיינ גרינגער ברודער און איהם גענומען דישען. "איך מוז דיין היינט מאכען דעם פונט!" — האב איך גערעדט ווי א צווייטע חיה "אדער דיין פונט?" — אפער הונט מיינ ברודער וועסט מיך — דו שלאפסט שוין? אָשר חיים דער חון האט דיר גע-לאזט גריסען.

— יענקל, אָשר חיים דער חון האט דיר גע-לאזט גריסען.

— ער דאווענט נאך פאר'ן עמוד?

— יא, ער דאווענט נאך... ווען איך האב זיך מיט איהם געזענעט, האט ער מיך געכעטען איך זאל דיר לאזען גריסען.

— זעהר שעה, נחמן. לאז מיך שלאפען. איך בין שטארק מיר.

— אין דריי מינוטען ארום:

— יענקל, אָשר חיים דער חון האט דיר גע-לאזט גריסען.

— נחמן, ביטו משוגע, צי חסר דעה? וואס דולסטו מיר א קאפ מיט אָשר חיים'ען? שלאף!

און איך האב זיך אויסגעדרייט צו איהם מיט'ן רוקען.

— איך עמליכע מינוט ארום:

— יענקל...

— וואס איך, נחמן? וואס ווילסטו פון מיינ לעבען האבען? פארוואס לאזטו מיך נישט שלאפען?

— איך וויל דיר בלויז אפגעבען א גרום פון אָשר חיים'ען.

דאך בין איך געווארען ווילד פאר לעס און אויסגעשריען הויך אויפ'ן סול:

— נחמן, האלט ס'מול! שווייג, זאג איך דיר! איך וועל זיך אדער דיר א מעשה אנטאן!

א ווילע האט נחמן געשוויגען. אבער נישט מעהר. באלד האב איך דערהיילט זיין שפיניצען עלענדיגען:

— דו שלאפסט, יענקל?

— יא, איך שלאף! איך שלאף! —

האב איך גענומען געוואלדעווען און זיך גענומען רייסען-די האר פון קאפ — וואס האסטו זיך אָנגעזעצט אויף מיינע יאָהר רען?

— וואס שרייסטו? וואס רייסטו זיך דיר האר פון קאפ? איך מיינ נאך נישט קיין ביי. איך וויל דיר בלויז לאזען וויסען, אז דער חון אָשר חיים האט דיר גע-לאזט גריסען.

— בארייט! שווייג! שווייג!

א גרום פון דער היים

(שטיפער)

פון י. א. ד. ל. ע. ר.

נישט לאנג צוריק האב איך באקו-מען א בריוועל פון מיינעם א אינגערען ברודער וואו ער שרייבט מיר:

"ליבער ברודער, יענקל! אויב דו ווילסט איך זאל זיך, נעהמען דאס לע-בען, זאלסטו מיר קיין שפסקארט גע-נישט שיקען. סאָמער אָבער ליכסטו מיך און ווילסט, אז איך זאל ווערען א מענטש און געהן אָנגעטאן ווי א מענטש און ווערען א מאטע און שפעטער — א זיין דע — זאלסטו מיר באלד ארויסשיקען א שפסקארט מיט ריזע קאסטען און מיך אריבערגעהמען צו זיך אין אמעריקע.

"אויב נישט — וועט פאסירען איינס פון די ביידע: אדער איך וועל אויסגעהן פאר-הונגער, אדער איך וועל זיך לאזען הרגענען אין א פאנראם!

דיין ברודער נחמן."

האב איך קיין סך נישט געטראכט און געשיקט נאך איהם.

אזוי ווי איך בין דעמאלט געווען א באַרדער, האב איך מיינ גרינגער ברודער ארויסגענומען פון עליס אילאנד און איהם באלד געבראכט צו מיינ מיסעס. איך האב דער מיסעס געגעבען אכט טאג לער מעהר, וי זאל ערלויבען מיינ גרינגער ברודער שלאפען מיט מיר אין זעלבען בעט.

איך האב מיינ גרינגער ברודער באלד אוועקגעפיהרט אין א שווייזבאך, נאָל'ן שווייז האב איך איהם אריינגעפיהרט צו א באַרבער, זעלאָנען אפערען דעם קאפ מיט אַ מעשינקע, דערנאָך האב איך איהם געגעבען מיינעם א סנט, מיט א פאר אל-טע שיק, מיט א הענט און דער "גרינגער" האט באלד אויסגעזעהן ווי א נעלער.

ווייטערע האט ער געזעען מיט

אונזער „אידעאלער“ פרע-וידענא.

(שלום פון זיט 10)

שטעטלעך העכער פון אירענער וועלכען קלאס, אדער גרופע אין לאנד, אבוואהל בשתיקה האבען זיי ווי די לעמלעך גע-נעכען פון דער האנט וואס האט זיי גע-שפייזט.

הארינג האט אפילו אט דעם קאמא-פלאזש אויך אוועקגעווארפען, אדער ריב-טינער געזאגט — די קאפיטאליסטישע אינטערעסען האבען דעם קאמפאלאזש אוועקגעווארפען, ערוועהלענדיג האר-דינגען אלס פרעוידענט. זיי האבען נישט געוואלט נעמען מעהר שאנסען מיט אן אמביציעזען מענשען און זיי האבען דער-אויסגעקליבען א געזאגטען א געזאגטען א געזאגטען.

און זיי האבען געמאכט זעהר א גוטען אויסוואהל.

עס זעהט שוין אויס צו זיין זיכער, אז מר. הארינג וועט נישט ריידען וואס מען דארף נישט און וועט נישט טאן וואס מען דארף נישט.

ער איז ווירקליך דער אידעאל-לע-ר פערעוידענט. ער וועט ריידען ביי פארשידענע געלעגנהייטען, ווי מען דארף ריידען, — דאס הייסט נאר נישט זאגען און טאן וועט די אמתע רע-גירונג פון לאנד — די טראסטע און די קארפאראציעס — דורך זייערע פאר-טרעטער אין ביידע הייזער פון קאנגרעס.

טיקעטס פאר בראדווייזער טע-אטערס צו רעדוצירטע פרייזען.

מיר מאכען באקאנט, דאס דורך אונ-זער ערווייטשטאל דעפארטמענט קען מען באקומען טיקעטס צו רעדוצירטע פרייזען פון אלע בראדווייזער טעאטערס. די טי-קעטס דארפן אבער גענומען ווערען פאר „פארטיס“ פון 10 פערזאן אדער מעהר. מעהר איינצעלהייטען ווענען דעם קאן מען זיך דערווייטען אין אמס פון אונזער ערוי-קיישאנאל דעפארטמענט, אדער ביי דו-שא-זעק מען, אין 32 יוניאן סקווער.

ער דענקט, אפילו, ווען דאס איז נישט אין איי-קלאנג מיט דער הערשענדיקער מיינונג. און וואס אנבאטערעט אויך, שמויסען מיר זיך אן, זיינען אויפגעגעבן ווייט נישט זעהר „שטאטס-געזעלליך“.

נישט, אויב די ווייזן האט א רעכט דערצו-נאך אלעמען איז עס דאך א פרווואטע זאך. אמת, עס איז א וועהשאפט צו זעהן, זיי פולע אונזערע ארבייטער פארברייטען זייער עייז, און פארשפילען זייער לעזענען סענט, און אין דער הויז געהט אויס די פרוו פאר א שטויקעל ברויט, אבער דאך קאן די ווייזן זיך נישט ארבייטען אין דעם, פארלאנגען פון באס, ער זאל פארזייערען צו שפילען אין פויקער אין שאפ? קאן זיין, אז מען וואלט עס, אפער, געקאנט אויספירען, וועט עס אבער העלפען? וועלען דען די געמבלערס נישט געזינען קיין אנדער פלאץ? געוויס מוז די ווייזן דאס בעסטע, אז די דאזיקע חולאת זאל אלץ מעהר און מעהר פארשפרייטען, דורך איהר ערווייטשטאל ארבייט מרויט די ווייזן צו פארלאנגענערעסירען די ארבייטער אין ווייטליכע לעבענס-פראגען, זי מרויט, אז דער ארבייטער זאל קאנען פארגעמען די פרויע צווישן מוז לויפען א בוך, און האבען חנא דערפון, מיר האפען, אז מיר דער צווישן וועט זיך די וויי-קונג פון בילדונג לאזען שטארק פיהלען צווי-שען די ארבייטער, און די פויקער-גרויס-חולאת וועט אלץ האבען וועגנער און וועגנער שליסט אויף די ארבייטער, מיר נארען זיך נישט, מיר ווייזען, אז דאס איז א גאנץ לאנגזאמער פרא-צעס, אבער מיר זעהען נישט איין, וואס קאן די ווייזן אנדערעס און בעסערעס מאן, מיט געוואלד קאן מען נישט מאכען די מענשען נישט קלוגער און נישט מאראלישער.

ב. אסטראווסקי. — מיר קאנען נישט, צו-לוב די גרויסע, וואס מיר האבען שוין, אפ-געגעבען, זיך באנוצען מיט די צוגעשיקטע נאטורעלע איבער די פאלעסטישער אנגעלעגנע-הייטען, וואלמען מיר כאטש געלויבט, אז זיי קאנען האבען אירקענד א וויקונג אויף די דארטיקע „מוסלים“, וואלמען מיר פארקוקט אויף מאנעכ גרויסע, און וואלמען זיי פאר-ענעמלעכט, אבער מיר זיינען זיכער, אז נישט, טאג צו וואס דאך פארגעמען אומזיסט פלאץ אין דער צייטונג!

ש. — ערשט פון אויפער ברויט האבען מיר גארנישט פארשטאנען, וואס אויפגעשליך אויף ווילט, און וואס עס קומט פאר אין אונזער מויל, עס איז ווירקליך א גרויסער רחמנות, עפעס ווילט איהר דאך, א ראיה, איהר שרייבט, אבער עס פאלט אויך לחלוטין די עצה-קייט צו מאכען זיך פארשטענדליך פאר אנדערע. צו זאגען, אז די שולד איז נישט אויפער, נאר אונזערע, קאנען מיר נישט, אנדערע פארשטע-הען מיר דאך יא, די עצה צו אויך, אויב איהר ווילט איהר אננעמען, מיט אים מליצט, מיט אים רמז, צו וואס מוז עס אויך? דערווייל קאן דא יעדער איינער זאגען וואס

האט פארמאכט פאר זיי די פרעסע, און זיי מוזען ארויסגעבען פאסקוילען, ערשטענס, אז מען פארמאכט פאר איינעם די פרעסע, דאך ער צוליב דעם נישט ווערען קיין לומם און שרייבען פאסקוילען, פארקערט, אויב ער איז אן אינטעליגענטער און עהרליכער מענש, דאך ער ערשט ארויסווייזען מוט און ארויס-קומען מוט וויין נאמען, זאל די וועלט קענען דעם פילגעקרוידענען, די וועלט וועט זיך געוויס פאר איהם אננעמען, צווייטענס, נאך עטלעכע און נאך עטלעכע, ווען און וואס צייגט אן אויף פאל, איז פארמאכט געווארען אונזער פרעסע פאר איינעם? ווארעם דרוקען מיר אויפער ברויט? און דען דא א נומער „גערעכטיג-קייט“, און וועלכען עס זאל נישט געדענקט ווע-רען אן ארטיקל אדער א ברויט, וועלכער איז נישט אין איינפאלג מיט דער אנגענומע-נער פאלויס? זיין, פאר דעם ווירקליך איז-טעליגענטען ארבייטער איז נישט די מידעסע-נויטונגעדיגקייט צו געהן זוכען די הינטער-טור, פאר איהם איז אפערן די פראגמא-קרויט איז פון דער העכסטער וויכטיגקייט, און זי איז ווילקאמען, אבער קריטיק, נישט קיין ווילדעריי, נישט קיין שמויז-ווארעריי, און אויפער „אינטעליגענטע“ ארבייטער זיינען פון דעם סארט, וואס קאנען נאך ווארען שמוי-ווילדען זיך, זאגען לייגענס, פארשטעקט זיך, אז פאר אדעלע בלויע נישט קיין אנדער וועג, ווי די הינטער-טור.

י. פריד. — די קליינע שאפע, דאס איז געוויס א צרה גענען וועלכער די ווייזן וועט מוזען אויפנעמען א שטארקען קאמף, אבער מיר ווייזען, אז דאס מוט אויך די ווייזן און ווייזן, ווי עס איז מעגליך, אויס א קלאר, אז איצט, אויפער עס איז געקומען צו אן אינטעליגענטע סענעלמענט, איז עס נישט נישט מעגליך צו אונטערנעמען עטוואס ערנסטעס, דערפאר איז עס גאנץ איבעריג צו ריידען ווע-רען דעם, טאן, האנהלען, איז איבער בעסער, ווי ריידען, און כדי צו מאכען א סוף צו אס די „קארפאראציען שטער“, און נויט, אז יעדער עהרליכער ארבייטער, וואס ווייט ווע-רען זיין, וועלכע באהאלטען זיך אויס פון דער ווייזן, זאל אויף זיי אנווייזען די בא-טרעפנדע ווייזן מענעדזשערס, מיר צווייט-לען נישט, אז דאן וועלען גענומען ווערען די נויטונגען שרומ גענען זיין, און זיי וועלען אדער עמאכט ווערען פאר גוטע ווייזן-שעפער, אדער זיי וועלען און גאנצען ארויסגעפרייזען ווערען פון מרויט.

ס. הענערסאן. — גענען די פויקער-גרויס-חולאת צו קעמען — דאס איז א צו שווערער דושאכ פאר דער ווייזן, און מיר ווייזען

קורצע שמועסען

צווישען דעם רעדאקטאר
און די לעזער !!

ב. 5. — אויף אויפער אנפראגע מיט א פאר-וואקסענע צוריק קאנען מיר אויך ענטפערען, אז מיר קאנען גארנישט טאן, פרויבירט האבען מיר, דאס איז אויך די אורזאכע פון דעם פיל פאר-שטעלטענע ענטפער, אבער עס האט זיך אונז צוליב געוויסע אורזאכען נישט איינגעגעבען, פויליכט וואלט געווען דאס גלויבסטע, ווען איהר שרייבט איהם אלליין וועגען דעם, ה. צוקער, טשערמאן פארנאדזשעמאטיקא-פויטע, — עס איז געווען אונז פויזש אוממעג-ליך צו פאלגען אויפער איינלאדונג און צו זיין צום פערזענלעך דינער פון ברודער וויליס גאלדשטיין, געוועזענער ארגאניזירער און מע-נעדזשער פון לאקאל 41, מיר קענען זעהר גוט ברודער גאלדשטיין, מיר ווייזען, אז ער האט גארנישט געטוהן פאר זיין לאקאל, און דאס ער האט כשר פארדינט די אנערקענונג פון דער ווייזן, פאר וועלכער ער האט זאחרען-לאנג געארבייט, מיר האבען זעהר געוואונגען צו זיין מיט אויך, אבער גראדע דעם זונטאג הא-בען מיר געהאט א צוזאמענקונסט אויף דעם קבר פון פארשטאנענעם גענאטע פין, און עס איז געווען אוממעגליך פאר אונז צו קומען צו אויך, — שוים קיין כת נישט געהאט, מיר ווייזען, אבער באנוצען זיך מיט דער געלעגנע-הייט צו ווייזען ברודער גאלדשטיין ערשטל-און אלץ, וואס ער וועט אונטערגעמען, ווייל מיר זיינען זיכער, אז אין קיין שלעכטער, אדער אפילו צווייטלעכסטער אונטערנעמונג וועט ער זיך קיינמאל נישט באטייליגען.

מנשה צינטיק. — מיר פארשטענדליכע אויפער סאקאפאטישען ברויזעל מכת אינטעלי-גענט, אבער מיר ווילען אויך זאגען, אז איהר ווייזט אומגעקערט, דער טראבעל אין אונזערע ווייזעס קומט נישט פון מענשען, וואס קרי-טיקירען דאס אלע, דאס פארזאמלעט, נאך פון סענעטען, וועמען עס פאלט די מיניסטעס פער-הויקייט פאר קריטיק, דער אינטעליגענטער מענש ווייט ריידער פון אלץ, אז קיין זאך אויף דער וועלט איז נישט און קאן נישט זיין פאלקאמען, אז מענש וועט דארט נישט שני-פאלען על ח' ועל משיחו און אויף „נחמק“ אויך, מיט אונזערע קריטיקער איז די צרה, דאס זיי ריידען און ווייזען נישט וואס, זיי זיינען בלויז נאכפאלגער, אט נעמט אויך אלליין, איהר זאגט זיך אס, אז אונזער פרעסע איז געווען פארמאכט פאר אויפער „נויע“ מע-טריקע, דאס איז נישט אמת, און אונזער פרעסע ווערען אפאן ווער געוויסענשאפט-דיסקוסירט די „נויע“ מעטריקע, יעדען אוי-נעם, וואס האט נאך געהאט וואס צו זאגען ווע-רען דעם, ווערען געגעבען דאס ווארט, און מאנעס מאל ווערען געהאנדעלט לפנים משורת הדין, און עס ווערט געגעבען איינעם דאס ווארט, ווען מעהר ווי אויף ווילדערייזען פאר-שטעקט ער זיך נישט, איהר רעדט פון אן איי-טעליגענטען פליגעל אין לאקאל 1 און פון נאך אן אינטעליגענטערען אין לאקאל 26, און דערפאר, ווייל „זיי האבען זיך ארוינגענומען אין קאפ שאפ-קאמפיוטע“ און איהר פיהלט גארנישט, ווי מיט אויפער אויפגען ווערער סאכט איהר צו גארנישט זייער אינטעליגענט, אן אינטעליגענטער מענש „נעמט זיך נישט אויין אין קאפ“, אן אינטעליגענטער מענש אונטער-זוכט, קריטיקירט, אויפער ער נעמט אן א געוויסע מעטריקע, דער טראבעל מיט אונזער אינטעליגענטען איז, דאס פון קריטיק איז בוי-איהר נישט צו מערקען דעם מיניסטען שוואר, שלעס איז בוי איהר גלויבען, עס איז נישט קיין אומגליק, ווען אן ארבייטער דערפארשט זיך אזוי ווייט, און קאן קריטיקירען שלע-זינגערען, דאס איז גוט, עס איז אבער אן אומגליק, ווען ער קאן נאך קריטיקירען שלע-זינגערען, און גלויבט, ווי איז א גאט, אין א ווייטווען, אין א לעגין, דאס מיינט נאך, אז ער איז געבליבען דער עטליכער חסיד, ווי פרי-הער, נאך ער האט בלויז געזינען דעם רבי'ן, געווען א קאקער חסיד, און איז געווארען א לעבעדיגער, זיין ברודער צינטיק, מיר נוי-טיגען זיך זעהר אין אן אינטעליגענט, אבער נישט אלץ איז נאך, וואס עס שווייט, און נישט אלץ איז אינטעליגענט, וואס ערעט אונטער דעם נאמען, א פאר שטיקלעך פראצען זיינען נאך נישט קיין אינטעליגענט, שרייבען, פילדערען, אנטאכען מוסעל, דאס איז פונקט דער היפוך פון אינטעליגענט, וואלמען אונזערע גענאט-טע קריטיקער געהאט די מיניסטעס אינטעלי-גענט, וואלמען זיי זיכער געקאנט באקעמפען די „פינסטערע“ כחות, און וואלמען שוין לאנג אלליין געווען די שטענדיקער, אבער די צרה איז, דאס זיי מינען נאך, אז זיי זיינען איי-טעליגענט, פון שלע ווערען האנדלונגען מוז מען קומען צו דעם פונקט פארקערטער איבערצייגונג, אן אינטעליגענטער מענש דאך נישט געברויכט קיין בלבוים, קיין פארלויט-דונגען, קיין לייגענס, ווייל ער ווייט, אז מיט פארלויטונגען און לייגענס קאן מען ווייט נישט געהן, און איהר געברויכט אפ די מעטריקע און אויפער סאקאפאטישען ברויט, איהר שרייבט: „עס האט זיך נעמען געגעבען קאמפיוטע“, דאס איז נישט אמת, ווי הא-בען זיך אלליין דעם נאמען געגעבען, און פויט-אומרעכט, ווייל אן איינעם פון דעם האט נישט וואס דאס האט נישט

Happiness For Every Home

SAUL BIRNS

DCV'N TOWN	BRONX	WASH. HEIGHTS	BROOKLYN
111 סעקאנר עוו. ניער 707 סט.	813 וועסטשעסטער ניער פראספעקט עווע. סטיישן.	595 ו. 181 סט. פאר. קא. ניקאלאס עוו. כאכוויי בילדינג	1730 פישקי עוו. ניער זונבארן כפרים

SONORA — \$100.

COLUMBIA — \$85

פארלירט נישט דינע געלעגנהייט! קומט אין איינע פון אונזערע פיער סטארס, וועלכע איז. אס נאך העכסטען צו אויך, און קלייבט זיך אויס וועלכען מארעל און צו-וועלכען פרייז איהר ווילט נאך. איהר קענט הערען די

וויקטראלא, סאנארא,
גראפאנאלא, פאטהע,
מאדערנאלא, עאליען

און אויך אנדערע מאשינען ווייט ביי ווייט און אור-טיילט פאר זיך אליין, דינע אינסטרומענטען זיינען נעמאכט אין יעדען פלייש אדער קאליער צו צופא-סען צו אייער פוירניטשור, מיר וועלען עס אויך צו שיקען אהיים פאר זעהר לייכטע אבזאחלונגען.

בלויז \$1 א וואך

אנדערע סטילס, פון \$25 ביז \$1,250

מיר מויען איר. קיינע גארנאמיעס און קיינע רעפערענס אין גיימינג
אונזערע סטארס וויינען אפער יעדע אבענד ביז 10. און זונטאג ביז 6 אדער

VICTROLA — \$100.

PATHÉ — \$100.

דער פארלאמענטארישער קאמף אין איטאליע

(ספעציעלע קארעספאנדענץ פון רויס) פון אירא וו. בירד.

נאך דעם, ווי דער פארלאמענט איטאליע איז אויסגעלעזט געווארן אין נייע וואהלען זיינען באשטימט געווארן פאר דעם 15טען מאי, האט זיך אנגעהויבן צו אן איטאליע איז די רייזע פון דער סאציאליסטישער פארטיי, אז די וואהלען צום פארלאמענט זאלען באהאנדעלט ווערן; אז די סאציאליסטישע פארטיי זאל זיך אין די וואהלען ניט באטייליגען, אויספארעםט נעמען די רעגירונג פאר אלס פראטעסט קעגען דעם „ווייטען טעראר“ פון דער בורשואווע. אנדערע זיינען אבער געווען מיט דער מיינונג, אז די סאציאליסטישע דארפן זיך יא באטייליגען אין די וואהלען, און אויף א קאנפערענץ פון אלע טיילען פון דער ארבייטער באוועגונג איז ענדליך באשלאסן געווארן, זיך יא צו באטייליגען. דער קאנפערענץ איז אפגעהאלטען געווארן אין דער שטאט מאנצא, אין וואס האט פון די סטריטס פאר ארבייטער יוניאן, דער האל נעמיט זיך אין סאמע הארץ פון ארבייטער-קווארטאל און די „פאשיסטי“ האבען ניט געוואלט צו קומען אהין אנגרייפן די פארזאמלעטע אבער אויך דא איז געווען אויסגעשטעלט „פיקעסס“ ארום דער האל, צו פארהיטן אן אפאלי.

די מיינונגען אויף דעם קאנפערענץ, ווי שוין באמערקט, זיינען געווען פארשידענע. די נאציאנאלע עקזעקוטיווע פון דער סאציאליסטישער פארטיי, וואס האט דעם קאנפערענץ איינגענומען, האט שטריינג אפגעהיט דעם טאנעס-ארדנונג און ניט געלאזט די דעבאטען פארקריכען אויף זייטע וועגען.

עס איז געקערט געווארן:

1. וועגען איינאנצען אפשטען פון די וואהלען.
2. זיך צו באטייליגען אין די וואהלען בלויז טיילווייז.
3. צו נעהמען א פולען אנטוויקלונג אין די וואהלען, אזוי ווי פריהער, און מען האט געקאנט רעדן בלויז וועגען די דריי פונקטען.

א חוץ די דריי פונקטען האט יעדע דעלעגאציע געדארפט נעמען אן ענטפער אויף די פאלגענדע צוויי פראגען:

1. אויב עס איז מעגליך פאר זיי אונטער די אומשטענדען אנצופיהרן אן עלעקשאן קאמפיון.
2. אויב זיי דענקען, אז עס איז מעגליך אנצופיהרן אין זייער דיסטריקט א פאליטישען קאמפיון, האט עס שטעלען אין געפאהר זייער לעבען.

נאך א לאנגער דיסקוסיאן איז באשלאסן געווארן אין וואהלען זיך צו באטייליגען. פאר דעם האבען געשטימט דעלעגאציעס פון 44 דיסטריקטען מיט א פארשטענדענשאפט פון 58,186 שטימען. די דעלעגאציעס, מיט א פארשטענדענשאפט פון 6,778 שטימען האבען געשטימט, מען זאל זיך אין די וואהלען ניט באטייליגען. 5 דעלעגאציעס, וואס האבן בען פארמאכט 7,800 מיטגלידער, האבן בען איינגאנצען ניט געשטימט אין דער פראגע.

אויף דער קאנפערענץ איז אָנגענומען געווארן א רעזאלוציע, אין וועלכער עס ווערען פארמאכט די בורשואווע פארטייען פאר דער געוואלד, וואס זיי געברויכען קעגען די ארבייטער. אין דער רעזאלוציע ווערט אויך באשולדיגט די רעגירונג, אז זי שטעהט אפן אויף דער זייט פון די „ווייטע נאדעס“. אין דער רעזאלוציע ווערט געזאגט, דאס די בורשואווע פארטייען פיהרן אן זייער עלעקשאן-פראגראם מיט טעראריסטישע אקטען, און דאס די קאנסטיטוציאנעלע געזעצען-פון לאנד זיינען איינגאנצען באטייליגט געווארן. עס ווערט אויך אויסגערעכענט די געוואלד אקטען, וואס זיינען באנאנטען געווארן קעגען די סאציאליסטישע און טרייד-יוניאנסטען, ווי מען האט געמארדעט מענשען, פארניכט מעט אפישעס און צושטערט צייטונגען. די רעזאלוציע שרייבט עס צו דעם אויסגעבלאזענעם אימפעריאליזם, וואס באהערשט איצט אייראפא, און וועלכער שטערט צו שאפען א מיליטערישע דיקטאטור.

עס דארף דא געזאגט ווערן, דאס די „וואנטי“, דער הויפט ארגאן פון דער סאציאליסטישער פארטיי אין איטאליע, האט זיך גאנצע צייט אנטימירט, אז די סאציאליסטישע ואלען זיך יא באטייליגען אין די וואהלען, און דאס האט געוויס געמאכט א ווירקונג, און געפיהרט צו דעם, אז די וואהלען צום פארלאמענט זאלען ניט באהאנדעלט ווערן.

זיך אפצוהאלטען פון די וואהלען אין דעם איינציגן מאמענט, וואלט געקאנט אויסגעמישט ווערן אין צוויי וועגען. עס וואלט געקאנט זיינען א רעזאלוציע, וואס וואלט דאס די מיינונגען וואס זיי האבן געקאנט זיך צו באטייליגען.

ארגונג, און וואלט אויך געקענט מיינען מיינהייט, אז מען איז אנטלאפען פון שטאט-פערל, עס איז דאריבער גוט, וואס די פארטיי האט באשלאסן אין די וואהלען זיך יא צו באטייליגען. דאן איז געווען נאך א פראגע, די קאמוניסטישע פארטיי האט אפילו ניט געהאט אין זינען צו באקאמירען די וואהלען, ווען די סאציאליסטישע פארטיי טיי וואלט זיך צורופגעהאלטען, וואלט די קאמוניסטישע פארטיי געווען די איינציג נע רעוואלוציאנער ארבייטער פארטיי אין פערל, און פיעלע וואס שטימען געווענליך פאר די סאציאליסטישע, וואלטען שטימען פאר די קאמוניסטישע. אבער האבען די „פאשיסטי“ לעצטענס פארלארען א סך פון זייער פאפולארעטע. זייערע פארלאנגען זיי געווען שוין צו שרייענדיג און עס האט געהאט א פארקערטע ווירקונג. אין אנפאנג האט מען געקוקט אויף דער חברה, ווי אויף „פאטריאטישע“ מענשען, וואס שטעלען זיך אין פאר זייער לאנד, וואס ווייטער האט מען אבער דערוועגן, וואס זיי זיינען אין דער אמת, אפילו אין מאנכע בורשואווע צייטונגען ווערען זיי שוין איצט אנגערופען „מערדער“ און „גענוסערס“ און די רעגירונג ווערט אויפגעפארעט זיי צו אונטערדריקען, אפצושטעלען זייער טעראריזם.

נאטירליך, א סך האט צו דעם ביי געמארקט, „ליגע פון די סאציאליסטישע מניציפאליטעטען“, די „ליגע“ האט אונטער איהר ממשלה פיעל שטערט. די סאציאליסטישע מניציפאליע אפיר שטעל פון איבער צוויי הונדערט שטערט האבען ערקלערט, אז אויב די רעגירונג

וועט ניט אפשטעלען די געוואלד-אקטען פון „פאשיסטי“, וועלען זיי אלע מיט א מאר „רעזיגנע“ דאס וועט מאכען א געוואלדיגען כאאס אין א סך שטעט. דאס האט געהאט א ווירקונג, אבער מען קאן זיך פארשטעלען, וויפיעל די סאציאליסטישע און טרייד יוניאנסטען זיי נען דא פארפאנגט געווארן, אז די בורשואווע צייטונגען נעהמען זיך אן פאר זיי, פיעלע גענערלעך אין געווען איינפאך קריגעריששאפט, די ציווילע באפעלקערונג איז אין מאנכע הינזיכטען באהאנדעלט געווארן א סך ערגער, ווי אין צייט פון קריגעריש, בשעת א גענערל איז פארנומען געווען פון א פרעמדען שונא.

דער באשלוס פון דער סאציאליסטישער פארטיי זיך צו באטייליגען אין די וואהלען וועט געוויס ארויסרופען נייע געוואלד-אקטען אין דעם קאמפיון וועלען געוויס פאלען א סך קרבנות. פון דער ברוטאליטעט פון די „פאשיסטי“, און מען קאן אויך ערווארטען, אז די סאציאליסטישע פארטיי זאל אויסוועהלען ווייז גינגע פארטרעטער צום פארלאמענט, ווי די צאהל, וואס זיינען געווען אין פריהער דינען פארלאמענט, וואס דער קעניג האט אויפגעלייזט. אין לעצטען פארלאמענט האבען די סאציאליסטישע געהאט 156 דעפוטאטען, עס איז אבער אונטער די אומשטענדען שווער צו זאגען, ווי פיעל זיי וועלען ערוועהלען צום נייעם פארלאמענט.

אין דעם איינציגן מאמענט איז איר בערהויפט שווער פארזאמלען געווארן, אזוי דער נעקסטער פארלאמענט וועט אויסוועהן. עס קאן זיין, אז ער וועט ער וועהלט ווערען דורך געוואלד און וועט פארטרעטען די געוואלד, ניכער, ווי דעם פאלק. אבער דאן איז א פראגע, צו דאס פאלק וועט אזא פארלאמענט לאנג דורך דען. מען קאן שוין אפיר איצט פרעגן, ווי לאנג וועט זיך האלטען דער ניי ער פארלאמענט?

(*) דער ארטיקל איז ארויסגעשיקט געווארן פון איטאליע א פאר וואכען פאר די וואהלען.

ווי צו זיין געזונד

פון דר. ב. דובאָווסקי

וואס אן ארבייטער דארף טאן אום צו האלטען זיין קערפער אין א געזונדען צושטאנד. — פרישע לופט אין שלאף צימער, וואסער פאר אינערליכע און אויסערליכע רייניגקייט.

לען נאך א טאג שווערע ארבייט קומט דערפון וואס עס זאלען זיך אן צופיל פון דיעזע שטאפען אינ'ם קערפער. דורך אונזער אטעמען באפרייט זיך אונזער קערפער פון א טייל פון דיעזע שטאפען, אבער אין פארלויף פונ'ם טאג ווערן זיי געשאפען פיל שנעלער ווי אונזער קערפער קען זיך באפרייען פון זיי. דער רעזולטאט איז דאס נאך א טאג ארבייט ענטהאלט אונזער קערפער אזוי פיל פון דיעזע מידעגיקייטס גיפטען, דאס מיר פיהלען זיך מיר.

אין פארלויף פון שלאף, ווען אונזער קערפער רוהט, ווערען זעהר וועניג פון דיעזע גיפטען געשאפען, אין דער זעלבער צייט, דורך אריינקריגען אין אונזער קערפער נענט פרישע לופט, ווערען די אנגעזאמלטע שטאפען פארברענט, און דער קערפער באפרייט זיך פון זיי. אט דערפאר פיהלען מיר זיך אזוי דערפרישט נאך א נאכט שלאפען אין א לופטיגען צימער. קוים אבער קריגען מיר ניט גענוג פרישע לופט אין פארלויף פון דער נאכט, ערלינגט ניט אונזער קערפער זיך באפרייען איינגאנצען פון די אנגעזאמלטע טע מיעדיגקייטס גיפטען און דערפאר פיהלען מיר זיך ניט דערפרישט אין דער פריה, נאך מיער און שלעפערדיג, ווי נאך א טאג שווערע ארבייט.

דערפון איז לייכט איינצוזהן, ווי נויטיג עס איז צו האבען פרישע לופט אלע מיער און צוואנציג שטונדען פון טאג און ספעציעל ביינאכט. ווי וויכטיג עס איז אכטונג צו נעמען, אז דאס שלאף צימער זאל זיין לופטיג. אבער דאס זיין אין פרישע לופט איז נאך ניט גענוג, מען דארף אויך אסאך מען וואס טעפער, אריינגעהען אין זיך אזוי פיעל פרישע לופט, ווי נאך מעגליך, און אסאכעטען דארף מען דורך דער נאז, און ניט דורכ'ן מויל. אויף דיעזע פונקט האבען מיר זיך עטוואס ברייטער אפגעשטעלט אין אריינקריגען ארטיקל, און מיר וועלען דארום קיין סך צייט דא ניט פארלירען.

א דריטע זאך, וואס יעדער ארבייטער קען טאן, אום אויפצוהאלטען זיין געזונד, איז רייניגקייט. עס איז צום שטוינען, ווי וועניג אויפגעקראמקייט א נרויסע צאהל ארבייטער שענקען צו דער בעסטער, ווירקזאמסטער און אין דער זעלבער צייט בלינגסטער מעדיצין — וואס ס'ער.

אונזער קערפער באשטעהט פון דריי מיטלען: וואסער, און און פרישע לופט. לויטע מאטעריעלע רייניגקייט וואס מיר פיהלען דאס די מידעגיקייט וואס מיר פיהלען דאס די מידעגיקייט וואס מיר פיהלען

מען זיך אנשטויסען, ווי וויכטיג דאס וואסער מוז זיין פאר'ן קערפער. צו יעדער טעטיגקייט פון קערפער פארערט זיך וואסער, די צעלען, וואס שטעלען צוזאם מען דעם קערפער וואלטען קיין מינוט ניט געקענט לעבען און גענוגענדער מאס וואסער.

אונזער קערפער האלט אבער אין איין פארלירען וואסער דורך די נירען, מיר פארלירען וואסער דורך די קישקעס, מיר פארלירען אויך וואסער דורך דעם אסאך-מען, ווייל די ארויסגעשטעמטע לופט איז פייכטער, ווי די איינגעאסאכעטע, און מיר פארלירען וואסער דורך דער הויט, ווייל אונזער קערפער האלט שטענדיג אין שוויצען, אפילו ווען דער שווייס איז אזוי לייכט, דאס ער איז ניט אנויב טיג.

דורך דיעזע אלע קוועלען האלטען מיר אין איין פארלירען וואסער פון קערפער, און די מאס פארלירענע וואסער מוזען מיר גוט מאכען, אויב מיר ווילען אויפ-האלטען אונזער קערפער אין א געזונטען צושטאנד. א טייל פון די וואסער קרינט אונזער קערפער דורך די שפיין, וואס מיר עסען, ווייל יעדע שפיין, ווי טרוקען זי זאל ניט זיין, ענטהאלט א געוויסע מאס וואסער. אבער פון די שפיין אליין, סיידען די באשטעהט אויסשליסליך פון מילך, זוף, און עהנליכע וואסערדיגע שפייען, קען ניט צוריקגעבען דעם קערפער די גאנצע מאס וואסער, וואס דער קערפער פארלירט. עס איז דארום נויט טיג אויך צו טרינקען אייניגע גלעזער וואס ס'ער יעדען טאג.

פראסטע, פשוטע וואסער איז אלעס וואס מען דארף טרינקען. ביער, אדער אנדערע „סאפט דרינקס“ זיינען ניט בעסער, נאר ערגער, ווי פשוטע וואסער. מילך איז א שפיין, און אויסער די וואסער ענטהאלט זי אויך געוויסע נארהאפטע שטאפען, וואס דיעזען דעם קערפער אלס שפיין, ניט בלויז אלס נעטראק.

דער קערפער פארלירט וואסער און וואסער דארפן מיר איהם צוריקגעבען. זומער-צייט פארלירט דער קערפער מעהר וואסער דורך שוויצען, דארפן מיר זיך מער-צייט טרינקען מעהר, אבער טרינקען דארפן מיר וואסער יעדען טאג, סיי זיך מער, סיי ווינטער-צייט.

ווי ארעם איינער זאל ניט זיין, ווי שטארק פארנומען ער זאל ניט זיין, ביי דער ארבייט, קען ער אויספיהרען צו טרינקען אייניגע גלעזער וואסער יעדען טאג. דאס קען איהם קיינער ניט פאר-וועהרען, און עס וועט פיעל העלפען צו האלטען זיין קערפער אינערליך ריין און געזונד.

וואסער דארף אויך באנוצען ווערען פאר אויסערליכע רייניגקייט. יעדער מענטש מוז נעהמען אפט בעדער, ספעציעל מוז דאס טאן אן ארבייטער, און אט ווארום.

ווי מיר האבען שוין פריהער בא-מערקט, שוויצט אונזער הויט שטענדיג, זומער און ווינטער, נאר זומער מעהר ווי ווינטער. דער שווייס וואס פארלאזט אונזער הויט דורך אונזעהליגע קלייניגקע עפענונגען (קאנאלען) אין אונזער הויט, באשטעהט ניט בלויז פון ריינע וואסער, נאר אויך פון געוויסע זאלען, וואס זיי גען אויפגעלעזט אינ'ם וואסער, ווען דער שווייס ווערט אויסגעדאמפט, בלייבען די אויפגעלעזטע זאלען אפגעזעצט אויף דער הויט. אויב זיי פארבלייבען דארף טען צו לאנג, ווערען זיי אויפגעלעזט, און אויסער דעם וואס זיי גיבען ארויס פון זיך אן אונאנגענעהמען גערוך, זיינען זיי אויך רייצבאר פאר דער הויט.

עס איז דארום נויטיג אפצוואוואשען די הויט, זי ריין צו מאכען און מאכען פלאץ פאר דעם נייעם שווייס. בעדער זיינען אויך נויטיג פאר דעם ערפרישענדיגן דען איינדרוק, וואס זיי מאכען אויף די נערווען פון דער הויט. די בעדער דינען דארום, ווי א טאניק פאר דער הויט, זיי מאכען די הויט שטארקער און רעגולירען די בלוט צירקולאציע אין דער הויט.

די וואס טהוען פרישע, שוויצען מעהר, ווי בייטער און טהוען ניט קיינע פרישע ארבייט און דארום דארפן ארבייטער נעהמען בעדער גאנץ אפט.

אויף צו רייניגען די הויט איז א לעבליכע וואנע גענוג. אלס א טאניק פאר דער הויט איז א קאלטע שפרייז. באך אדער א ים באך בעסער.

אין אלע מאדערנע הייזער זיינען דא וואנעס, אין די קווארטאלען, וואו עס געפינען זיך מעהרסטענס אלטע הייזער און וואנעס, זיינען דא פאבליק בעדער. און ניו יארק, זייענדיג ארומגערינגעלט מיט וואסער, האט גענוג ים-בעדער, פרייע און פריוואטע, אום יעדער איינער זאל קענען אויספיהרען זיך צו באדען אפט. און אסאך בעדער-העלען אויפגעהאלטען

ליידים טיילארם, סעמפער מאכער און אלטע ריישאן שניידער יוניאן, לאקאל 3

ברענטש מיטגינגען וועלען אפגעהאלטען ווערען אויף די פאלגענדע פלעצער:

סעמפער מייקער און שטיק שניידער ברענטש וועט מיטען שבת, דעם 4טען יוני, אין סמייוועסאן קאסינא, 140 סע קאנג עוועניו, אום 2 אוהר שארפ.

ליידים טיילארם און אלטערישאן ארבייטער וועלען מיטען דינסטאג, דעם 7טען יוני, אין לארעל גארדען, אין 75 איסט 116טע סטריט, אום 6.30 שארפ.

ברידער: ביי דיוע מיטגינגען וועט מען אויפגעהמען דעם פלאן פון עלעקשאן, וועלכען די עקזעקוטיווע האט אויסגעארבייט, און עס וועט אויך פארקומען נאמינישאן פאר עקו. באארד און פינאנץ סעקרעטער.

אלע זיינען געבעטען צו קומען צום מיטגינג.

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 3.

ס. שאצבערג, סעקרעטער.

סקוירט און דרעס מאכער לאקאל 23

רעגולע סעקשאן מיטגינגען

וועלען אפגעהאלטען ווערען

דאנערשטאג אבענד, דעם 9טען דזשון

דאן טאון, אין „פארדערסט" בילדינג.

בראנקס, אין לאנדאן קאסינא.

איהר זייט אויפגעפאדערט דיוע מיטגינגען צו באזוכען.

וויכטיגע פראגען וועלען פארהאנדעלט ווערען.

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 23

ה. וואנדער, מענעדזשער.

דאס רייכסטע
דאס בעסטע
דאס פיינסטע
דאס רייכסטע

קומט זעהן ווי די קארשען בליהען אויף

נאדיר'ס פארם

עסערס און
מיטעסערס
וואס דערשטען
זיך נישט.

(דאס גרויסע „האמילטאן-הויז" הינטער די וואלקענס. 1800 פוס הויך. לעבען א וואונדערליכען מיידל צום באדען זיך. אין דער שטענדיגער געגנט פון די קעטקילס.)

שרעקט זיך נישט פאר די גרויסע מענשען, וואס קומען צו אונז — זיי זיינען זעהר וואוילע, איינפאכע, נישט-אנגעצויגענע מענשען.

מיר זיינען שלעכטע געשעפטסלייט. דעריבער גיבען מיר די בעסטע שפייז און באדינונג פאר שרעקליך קליינע פרויען און דעריבער מאכען מיר זעהר וואויל-לע געשעפטען.

שרויבט, פעלעאגירט (הויזלוי 24 ע. 4) אדער קומט אומגעריכט.

Nadir's Farm, Luzon Stat., Loch Sheldrake, Sull. Co., N. Y.

בארנעט ל. בעקער

אפטאמעטריסט און אפטישער

215 East Broadway
1709 Pitkin Ave., Brooklyn

100 Lenox Avenue
895 Prospect Ave., Bronx

קארפעט קליינינג

אלע קארפעטס געקליינט פאר

8 סענט א יארד

ראגס פון 10 ס. און העכער

פרייע סטארעידזש דורך די וומער מאנאטען.

ווארפט נים ארויס אייערע אלטע קארפעטס!

עס מאכט נים אויס אין וואס פאר א צושטאנד זיי זיינען. מיר וועלען ארויסנעמען יעדע שטור פון שטויב און מאכען אייערע קארפעטס ווי ניי

PERFECT
CARPET CLEANING CO.

E. Tremont Ave. and 180th St., N. Y.

Tel. 1522-1523 Westchester

אידיש א סך בעסער, ווי מאכט פון אונז ווער עכט אידישע אקטריסעס. מיט דזשעני וואליער וועט פארלעזען און דע קלאמירען דראמאטישע זאכען, וואס וועלען ווערט זיין צו פארהערן אויף פון ניו יארק זיי הערען. פארשעהלט נים צו זיין רארט! עס וועט אייך פאררדיסען, אויב איהר וועט דארט נים זיין צו דער ערשטער נאכט.

אין קאנצערט וועלען איינטייל נעמען נאך אנדערע גרויסע קונסטלער, וועלכע מיר וועלען שפעטער באקאנט מאכען. רעדזשיסטריט זיך גלייך אין אפיס פון דער יוניאן, 16 וועסט 21טע סטריט, רום 6. נעהמט מיט זיך דעם יוניאן-ביי-כעל, ווען איהר נעהט זיך רעדזשיסטריטען.

דעזינינג, גריי

דינג, סקעטשינג

און דרייפינג

פון ליידים, מיסעס

און קינדער קליידער

אילוסטרירטע פערשען

אפען אוועקט פון 7 ביז 9

שבת פון 2 ביז 5 פארנאכט.

די מאדערן פעשאן אקאדעמי

114 וועסט 44טע סט., רום 701

אנטקעגען דעם בעלאסקא טעאטער.

קלאוק אפעררייטארס יוניאן לאקאל 1

סעלעפאן 8427 וואסקינס

אפיס: 100 וועסט 21טע סט.

א דזשענעראל מעמבער מיטגינג

וועט אפגעהאלטען ווערען

מאנטאג, דעם 6טען דזשון

אין בעטהאווען האל, 210 איסט 5טע סטריט.

וויכטיגע פראגען זיינען דא אויפ'ן טאגס ארדענונג. קומט אלע.

די עקזעקוטיווע פון לאקאל 1

פ. קאמלער, מענ. ב. קאפלאן, משערמאן. ס. רינגער, סעק.

דעזינינג פאר פרויען קליידער ווערען זעהר פיעל פערלאנגט!

לייבט צו לערנען און פיעל געלד צו פארדיענען!

הינערטע לייטע האבען שוין אויס געלערנט אונזער מעמאדע און יעצט פערדיענען די פיעל געלד.

נעהמט איצט א קורס

— אין די —

מיטשעל סקול

אין דעזינינג פאר פרויען, מיסעס און קינדערשע קליידער. א קורס אין מיטשעל סקול מיט א באל-דינג פאזישאן און גרויסע גע-האלט.

די מיטשעל סקול פון נארמענס דעזינינג, פעמערן מיינינג, גריינינג און פיינינג פאר פרויען קליידער. עמבלידזש איבער 50 יאהר מיט דעם גרעסטען ערפאלג.

נייע אידעען. נייע מיטעמען. בעסטע מעמאדען. בעסטע רעזולטאטען. פרויען אונטערדיכט אין אידיש. טאג און אבער קלאסען.

נוטע בעדינגענען.

שרייבט, פעלעאגירט אדער קומט פאר א פרויען בוקלעט, דעמאנסטרישאן און פולע אויסקינגס.

אבער קלאסען: סאנאג, מיטוואך און פרייטאג.

MITCHELL DESIGNING SCHOOL

912-920 BROADWAY (Cor. 21st), NEW YORK

Phone, Staymont 8383

Boston Branch: 453 Washington Street, Dexter Building.

פארמאגט אונזערע אדווערטייזער

דעזינינג

פעטערן מייסינג

און

גריידינג

ווערט געלערענט סטריקט אינדריווינדל

ביימאג און נאכט שמונדען

אונזער מעטאדע פון לערנען איז ספעציעל צוגעפאסט פאר דער האלסיל לויט פון וואו מענטש, מיסעס, דזשונארס, משילדערעס און אינפאנטס גארמאכענען.

זעהט אונז איידער איהר מאכט א מיסטיק.

ליעדינג קאלעדזש פון דעזינינג און פעטערן מייסינג.

פראקטיקל דעזינינג בילדונג.

פראג. י. ראזענפעלד, דירעקטאר.

222 איסט 14טע סט., ניו יארק. (צווישן 2טע און 3טע עווע.)

טעלעפאן: סטיווענסעס 5817.

א. אלפער, 306 סטאטעסטר	81.00
גארדעלא און מארקס, 185 מא	47.48
וועל סט., 116 אפארן סט.	16.32
פלאטמאן, 100 מאהא	25.20
פארד עוו, 1610 סט.	51.50
מארקס עוו, 18 גלעמאר עוו.	33.88
רודניק, 707 ראקאוועי עוו.	25.85
זאמלאווער, 387 ראקאוועי עוו.	34.82
רעזניק, 385 פאוועל סט.	64.25
גאלדשטיין און דיבערשטיין, 815 קרונשטער עוו.	37.90
קרושטער עוו, 373 סטאטעסטר עוו.	21.13
בלום, 373 סטאטעסטר עוו.	38.85
זאלאטקאוויטש און שלעסבערג, 815 קרונשטער עוו.	48.59
ביגעלאווער, 568 סטאטעסטר עוו.	56.95
קערע, 1616 סט. מארקס פל.	42.40
קאמראדוויטש, 1610 סט. מארקס עוו.	
מארקס עוו, 1610 סט. מארקס עוו.	

קויפט אויסשליסליך
קאלעמביא טהעע
צוועטשני טשא
ווייט לילי טהעע

טעלעפאן גרעמערס 2441
די לעאנארד פארעס
42 איסט 23טע סט., ניו יארק

ערלערונג פון דער דזשענעראל ארגאניזאציע פון דעם 9

(שלוס פון זייט 6.)
טענה'נען דאך די ראקעטערס און די נערים דאס זעלבע: מיר ווילען נישט קיין אויסשליסערס זאלען זיך מישען אין אונזערע ביזנעס. די ארבייטער האבען פארלאנגען סא זאלען זיי אויסשליסערס קאמיריטעט וועלכע זאלען פארלייגען זייערע קרידערס, און מיר וועלען סא אונזער בעסטע זיי צו באווייזען. נו, און אז נישט וועט מען זיי קלאגען פאר'ן וועלכע וועט זיינען נישט קענען דעם, אז די יוניאן זאל קאנטראלירען די שפער, אז זי זאל לאזען אז די ארבייטער פון שאפ זאלען פארהאנדלען מיט דעם באס, און דער אריינמישונג פון דער יוניאן, ווי דאס ווילען די באלעבאס. אין זעכער טייל, מיר ווילען פאר דעם, אז דער קאנטראלירען די איבער זאל נאך פאר שטארקט ווערען, און ווייל מיר ווילען, אז עס איז פירוש אונטערנעמער פאר דער יוניאן, דורך איהרע ביזנעס אידענטיטעט צו קאנטראלירען די איבער 3 טויזענט שפער, וועלכע געפינען זיך אין ניו יארק, ווילען מיר אז די יוניאן זאל האבען איר וועניגסטענס צו עטליכע אינטעליגענטע און איבערגעבענע יוניאן לייט אין יעדען שאפ, וועלכע זאלען העלפען דער יוניאן אין אלע איהרע אונטערנעמונגען. מיר נעמען אן, אז עס איז אונזער פליכט ארומצוריינגען ארום דער יוניאן טעטיגקייט וואס א גרעסערע צאלען אונזערע מיטגלידער, כדי אז אונזער באוועגונג זאל זיך שטיצען אויף די ברייטע מאסעס, וועלכע מען קאן נישט זענען אין פריזא, און וועמען מען קאן נישט מיט אינדזשאנקט שאנס צווינגען צו מאכען סקענ-ארבייט. אויב די באסעס ווילען אזעלכע קאממעס, איז עס א באווייז אז יעדעס איז ווירקליך א טשוונגע צייט, און די באסעס זיינען אויף אן אמת אראפ פון זייער נאך שרעקט זיך נישט. אונזערע באסעס זיינען נאך ביים פארשטאנד און דאס וואס זיי שלאגען פאר איז א נייעס נאמען פאר אן אלטער זאך... און נישט האבען אונזערע פיהרער נעמאן, ווען זיי האבען זייער פארשלאג צוריקגעשלידערט.
יעצט א פאר ווערטער ווענען א לייך באך בירא: ווי באוואוסט האבען מיר געהאט אזעלכעס אין אונזער יוניאן פאר א נאנץ קורצער צייט און מיר ווילען געצוואונגען געווען עס אפצושאפען ווייל די צייט איז געווען א זעהר שלעכטע און גילדער. האט עס נישט געארבייט אס בעסטען. עס איז אויך טיילווייז די שולד פון נישט קיין גוטער מענעדזשמענט, וואס האט פאראורזאכט די אומצופרידענהייט, וועלכע האט געצוואונגען אפצושאפען עס. אבער דער געדאנק איז א גוטער.

בריוו פאר דריי מאנאט
א ספעציעלען זומער קורס פאר \$75.00
דער רעגולער פרייז איז \$150.00
מיר גארנטירען אין דריי מאנאט צייט אייך אויסצולערנען שניידען א פויפערעס פעטערן פון סוטס, קאוסס און סקוירטס.
זייט נישט א שניידער אדער אפערייטאר דאס נאנצע לעבען. לערענט א פראג פאסעס. שפארט איידער געזונט און פארדינט א סך געלט.
באוונדערע, פריוואט לעסאנס פון א פראקטישען, ערפארענט דעזיניער. אונזער לערנען איז מאדערן, איינפאך און פראקטיש.
דיווערסער וועט זיך ענדיגען דעם 1טן סעפטעמבער, 1921.
פארשרייבט זיך גלייך. אין קלאס ווערען אויפגענומען בלויז 50 סטאלערס.
FRENCH-AMERICAN FASHION PUBLISHING CO.
210 Fifth Avenue, New York, Telephone: Madison Square 5094

קלאזק און סקוירט פרעסערס יוניאן
לאקאל 35
קומט און ערוועהלט די פאסענדסטע און פעהיגסטע מענשען צו דער רעליף קאמיטע.
עלעקשאן פאר דער רעליף קאמיטע
וועט שטאטספירען
מאנאטאג, דזשון דעם 6טען
אין פאלענער פלעצער:
אין ניו יארק — אין 228 2טע עוועניו. אין אפיס פון דעם לאקאל.
אין בראנזוויל — אין 219 סעקמאן סטריט, בראנזווילער לייך באר לייסעאום, אין אפיס פון דער יוניאן.
פולנינג פלעצער וועלען זיין אפען פון 9 אוהר פריה ביז 7 אוהר אבענד.
קומט אין מאסען און באטייליגט זיך אין די וואהלען.
דזש. ברעסלאו, מענעדזשער.

אין ניו יארק — אין 228 2טע עוועניו. אין אפיס פון דעם לאקאל.
אין בראנזוויל — אין 219 סעקמאן סטריט, בראנזווילער לייך באר לייסעאום, אין אפיס פון דער יוניאן.
פולנינג פלעצער וועלען זיין אפען פון 9 אוהר פריה ביז 7 אוהר אבענד.
קומט אין מאסען און באטייליגט זיך אין די וואהלען.
דזש. ברעסלאו, מענעדזשער.

קוויטירונגען פון די קלאזק-שעפער פאר די אמאלנאמיטעד סטרייקער

קוויטירונגען פון די קלאזק-שעפער פאר די אמאלנאמיטעד סטרייקער	קוויטירונגען פון די קלאזק-שעפער פאר די אמאלנאמיטעד סטרייקער
סילווערמאן און רודערמאן, 51 וו.	ווייטערע קוויטירונגען.
17.60 — — — — —	בערנשטיין און ווערטהיימער, 36 וו.
1.90 — — — — —	24טע סט. — — — — —
2.50 — — — — —	ק. און וו. 22 א. 21טע סט. — — — — —
2.25 — — — — —	דזשעס בערנשטיין (פערזענליך) — — — — —
50.75 — — — — —	שטארנינג און פריד, 158 וועסט
פאזנער און ראזענבערג, 252 וועסט	27טע סט. — — — — —
2.04 — — — — —	ליף בראס, 38 וו. 25טע סט. (פערזענליך)
מילער און בובבערגער, 129 וועסט	2.27 — — — — —
22.17 — — — — —	סמארינג קלאק קאמפאני, 55 וועסט
שטארנינג און ווינער, 13 וועסט	16טע סט. — — — — —
23.95 — — — — —	ס. גערשטאנא (פערזענליך) — — — — —
דזשיקאב און קראוועטין, 129 וועסט	סיראס באראן 120 וו. 11טע סט.
2.00 — — — — —	דזשיקאב און קראוועטין 129 וועסט
2.50 — — — — —	22טע סט. — — — — —
2.27 — — — — —	ב. לעיבאוויטש, 7טע עוו. און 28טע
פאזנער, 159 סטריט און קאמפאני, 8 א.	41.50 — — — — —
39.50 — — — — —	פראנקעסון קלאק קאמפאני 12 וו.
116.04 — — — — —	18טע סט. — — — — —
מילער און ראזענבערג, 252 וועסט	דזש. דון, 131 וו. 25טע סט.
11.50 — — — — —	ראזנינג קלאק קאמפאני, 16 איסט
1.90 — — — — —	30טע סט. — — — — —
25.73 — — — — —	באזור בראס, 48 וו. 21טע סט.
שטארנינג און קראוועטין, 129 וועסט	שעריף קלאק קאמפאני 41 וועסט
19.10 — — — — —	25טע סט. — — — — —
36.98 — — — — —	פריד און ראקין, 100 וו. 26טע סט.
14.00 — — — — —	ב. אסנער, 70 איסט בראדוויי
14.38 — — — — —	ה. קליינמאן און קאמפאני, 346
28.00 — — — — —	וועסטער ע. — — — — —
	מ. גילפיש (פערזענליך) — — — — —
	גרינספאן און מייקעלס 11 איסט
	17טע סט. — — — — —
	סמיל פלאס, 44 א. 21טע סט.
	גאלדקלאג און גאלדבערג, 866
	בראדוויי — — — — —
	מ. פרייז, 105 סטריט און עוו.
	רעזענמאל און לויטש, 34 איסט
	20טע סט. — — — — —
	א. ניווארס און קאמפאני, 27 וועסט
	24טע סט. — — — — —
	וויינמאן און קאמפאני, 38 איסט
	23טע סט. — — — — —
	שייד פון איהר, 165 סטריט
	מ. (פערזענליך) — — — — —

הערעכטיגקייט

פרייטיג פון טאג
לערער: פארשידן
נייטס הייד, וואו די
וועלט וועט זיין
זייערע

פרייטיג פון טאג
לערער: פארשידן
נייטס הייד, וואו די
וועלט וועט זיין
זייערע

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנאציאנאלער ליג פון נאציאנעלע זעלבשטענדיגקייט

Vol. III. No. 24

New York, Friday, June 10,

פרייטיג, דעם 10טן יוני, 1921

PRICE 3 CENTS

ערהערעכטיגקייט פון דער אינטערנאציאנאלער ליג פון נאציאנעלע זעלבשטענדיגקייט

קלאוס-מאנופעקטורער ציהען צוריק זייערע פאדערונגען. — ארבייטס באדינגונגען בלייבען די זעלבע ווי ביז איצט. — קיין פארקלענערונג פון שכירות. — פארענדענע שלעזינגערס באריכט ביים דזשאנט באארד ווערט אויפגענומען מיט גרויס באגייסטערונג.

דער דזשינט באארד באשליסט עלעקשאנס פאר ביזנעס איידושענס

ארבייטער זאלען קאנען מאכען א בכבוד'דיגן לעבן, און עס איז פארשטאנען געווארן, אז די ארבייטער זיינען וויליג דער פאר צו געבען אן „ערהערעכטיגקייט“ אין דעם סעטעלמענט ווערט בלויז די פארשטאנענע אפגעפרישט, און עס ווערט געשאפען א ספעציעלע קאמיטע פון זעקס פערזאנן, דריי פון די מאנופעקטורער דער און דריי פון דער יוניאן, וואס וועט פרינציפאל זאל נישט פארלעזען ווערן. קיין באשטימטער „סטענדארד“ וואו פראדאקט שאל ווערט נישט געשאפען. דאס מיינט, בלויז, דאס עס ווערט אנערקענט, אז די ארבייטער דארפן ארבייטען עתהליך פאר'ן געלט וואס זיי באקומען.

(שלום אויף זייט 6)

זינט. אויף דעם וועג איז דער סעטעל-מענט געמאכט געווארען. מען דארף נישט פארנעמען, אז די קלאוסמאכער יוניאן האט איצט פון די מאנופעקטורער נאך נישט געפארעט. דאס איז געווען די „פראטעסטיוו אסא-סיאיישאן“, וואס האט ארויסגעשטעלט פארענדענע צו דער יוניאן. ענדליך האט די אסאסיאיישאן איהרע פאדערונגען צוריקגעצויגען, און די יוניאן האט זיך פאר-פליכטעט צו זעהן, אז די ארבייטער זאלען געבען אן „ערהערעכטיגקייט“ פאר ארבייטער. שטענדיגע שכירות.

אין גרויס גענומען, איז די קלאוסמאכער יוניאן אימער געשטאנען ביי דעם פרינציפ. די יוניאן האט געפארעט פאר די ארבייטער אנשטענדיגע שכירות, די

דוסטריע נישט לאזען וואסען, פראגרעס-רען. די קאמיטע פון דער יוניאן איז אבער געשטאנען פערסט ביי דער מיינונג, אז דאס קאן בשום אופן נישט געטאן ווערן אויף דעם חשבון פון די ארבייטער אין דער אינדוסטריע. די קאמיטע פון דער יוניאן האט מיט גרויס פעהיגקייט פארטיי-דיגט דעם שטאנדפונקט, דאס די ארביי-טער זיינען בארעכטיגט צו מאכען אן אר-שטענדיג לעבען. די קאמיטע האט אויך שטארק באמאנט, אז וואס בעסער די אר-בייטער ווערען באהאנדעלט אין שאפ, אלץ עהרענאפטער ערפילען זיי זייערע פליכ-טען, און עס איז טאקע אין די אינטערע-סען פון דער אינדוסטריע, אז די ארביי-טער זאלען באקומען גוטע שכירות! און אים דער שטאנדפונקט האט גע-

דער סעטעלמענט פון דעם סכסוך אין דער קלאוס אינדוסטריע אין, אין דער אי-מינער צייט, אונטער די איצטיגע אומ-שטענדיגע, איינער פון די עהרענאפטלע-סטע וואס די ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא האט צו פארצייענען. מיר ווילען דא נישט רעדען פון א זי-גן פון דער יוניאן און די „פראטעסטיוו אסא-סיאיישאן“ זיינען נישט געפיהרט געווארען אין אים נייט, אז איין צד זאל זוכען צו „באזיגען“ דעם צווייטען צד. צום סרע-דיט פון די איצטיגע באשטע פון דער „פראטעסטיוו אסאסיאיישאן“ דארף דא געוואלט ווערען, אז זיי זיינען צו די קא-פערענצען געקומען נישט סיינענדיש גע-שטימט, און אז דאס האט מענליך געמאכט, אז די קאנפערענצען זאלען געהערט ווע-רען אויף א פריינדיגען אופן. זיי זיינען, אמת, כסדר באשטאנען אויף די דריי פא-דערונגען פון דער רעזאלוציע פון זייערע אסאסיאיישאן, צו עמליך: צו פארקלערען די שכירות, פארלענענען די ארבייטס-צייט און צו האבען דאס רעכט פון אנט-זאנען ארבייטער, ווען נאך דעם באס ווילט זיך. אבער ווען פרען. שלעזינגער, אין נא-מען פון דער קאנפערענץ קאמיטע פאר דער יוניאן, האט זיי געענעט צו פאר-שטעלן, אז דאס קאנען זיי בשום אופן נישט סיינען, האבען זיי ענדליך איינגעשטימט צו זוכען א וועג, ווי צו צוקומען צו אן עהרענאפטלע סעטעלמענט, אז קיין צד זאל זיך נישט פיהלען געשלאגען.

און אין דעם נייט איז דער סעטעל-מענט געמאכט געווארען. אויף די קא-פערענצען האט מען אנגענומען, דאס די ארבייטער וואס מאכען א לעבען פון דער אינדוסטריע זיינען אויך פארמאגנדיג-סירט אין דעם פראגרעס פון דער אינ-דוסטריע און עס מאכען נישט געמאכט ווערען זעלבע שטערונגען, וואס זאלען דער אינ-

צו די מיטגלידער פון דער קלאוסמאכער יוניאן!

די מיטגלידער פון די לשאלס פון דזשינט באארד, וועלכע דענקען אז זיי זיינען שטייג צו זיין ביזנעס איידושענס פון דער יוניאן, זיינען געבעטן צו סט-צען אפליקיישאנס פאר דעם זאט. די אפליקיישאנס וועלען אנגענומען ווערען פון סטנטיש, דעם 18טן יוני, ביז דעם 28טן יוני. אין נאמען פון דזשינט באארד, י. פיינבערג, דוש. סעקעטאר.

פארענדענע שלעזינגער איז שיקאגא

דעם דיענסטאג בייטאג איז פרעזי-דענט שלעזינגער אפגעפארהען אין שיקאגא, אין די אינטערעסען פון יענער קלאוסמאכער יוניאן. ער וועט דארט זיין אייניגע טעג און פון דארט וועט ער פארהען צו דער קאנווענשאן פון דער אמעריקאן פערערישאן און לייבאר, וועלכע עפענט זיך מאנטאג אין דער פריה אין דענווער, קאלאראדא. דער קאלעקטיווער אנרימענט אין דער קלאוס אינדוסטריע פון שיקאגא האלט ביים אויסגעהן, און אראנזש-מענטס ווערען דארט געמאכט דעם אנרי-מענט צו באנייען. דעם שלעזינגער שוין געווען דארט. ער האט זיך דארט אפגעשטעלט צוריקפאה-רען (שלום אויף זייט 4)

נאמיניישאנס פאר אן עקזעקוטיוו באארד אין דער דרעסמאכער יוניאן לאקאל 22

וועלען די לעזער געפינען א פולען באריכט פון דעם אינסטאליישאן מיטינג, נעשרי-בען פון ברודער שעהנאליץ, דער סעקרע-טאר פון לאקאל 22. אויף דעם לעצטען מיטינג פון דזשע-נעראל עקזעקוטיוו באארד האט די ספע-ציעלע עלעקשאן קאמיטע באריכטעט ווע-גען דער פאסירונג מיט די וואהלען פון לאקאל 22. די האנדלונג פון דער קא-מיטע איז פאלשטענדיג גוטגעהייסען געווא-רען און די קאמיטע איז אינסטרוירט גע-ווארען בלייב צו אראנזשירען נייע וואה-לען פאר דעם לאקאל. די וואהלען וועלען (שלום אויף זייט 14)

ווי אונזערע לעזער ווייסען שוין, זיי-נען, צוליב געוויסע ערשיינונגען, מיט א פאר וואכען צוריק אפגעשטעלט געווארען די וואהלען אין דער דרעסמאכער יוניאן לאקאל 22. דאס איז געטאן געווארען פון דער ספעציעלער קאמיטע, וואס די דזשע-נעראל עקזעקוטיוו באארד פון אונזער אינ-טערניישאנאל האט אפגיבעט אויף צו דורכפירען די וואהלען אין די לאקאלס 25 און 22. אין לאקאל 25 האט די קא-מיטע די וואהלען דורכגעפיהרט, און דער נייער עקזעקוטיוו באארד איז שוין וואה-לען פרייטאג אווענט אינסטאלירט געווארען. אויף א צווייטען פלאץ אין דער צייטונג

נעקסטען פרייטאג, 17טען דזשון, עפענט זיך די יוניטי הויז אין פארעס פארק

מארים ניםקע, דזשעני וואלער, דזשון ליא אדלער, און סייד חפץ וועלען אנטהאלטן נעמען אין קאנצערט צו דער ערעפענונג.

ער איז שוין איצט פארבליבען בלויז איין וואך צו דעם עפענונג פון דער פראכט-פולער יוניטי הויז פון אונזערע ווייסע און דרעסמאכער, אין פארעס פארק, אין די בלויז בערג פון פענסילוועניא.

לויט ווי מיר הערען, געהט עס צו גאנץ לעבעדיג מיט דער רעדושיסטירונג פאר דער יוניטי הויז. א סך מיטגלידער פון די אינטערניישאנאל לאקאלס אין ניו יארק האבען זיך שוין רעדושיסטירט און נייע אפליקאטען קומען צו יעדען טאג. מיט יעדען טאג ווערט די יוניטי הויז אלץ פא-פולערע צווישען די מיטגלידער פון אונ-זערע לאקאלס און אלץ מעהר מענשען פא-רען זיך רעדושיסטירען פאר זייער ווא-קיישאן.

באזונדערס א גרויסע צאהל סימפלי-דער פארשטייבער זיך ארויסצופארהען צו דער עפענונג, שבת און זונטאג, דעם 17-טען און 18טען דזשון. יעדע פאר טעג וועט אין דער יוניטי הויז זיין באזונדערס פרייהאלט.

שבת און זונטאג, דעם 17טען און 18-טען דזשון, וועלען דארט געגעבען יעדען גרויסארטיגע קאנצערטען מיט באריחמע-קינסטלער. צו די וואס מיר האבען שוין באזעט געמאכט, דער בארימטער פירער-מאסטער ניםקע, און די בארימטע

צו דער קאנווענשאן פון דער אמעריקאן פערערישאן און לייבאר

נאך א נייעס איז, וואס די „הירסט-צייטונגען“ אין לאנד האבען זיך פארנר-מען אויפגעבליבען אן „אפאזיציע“ קעגען סעמיועל נאמפערס, דעם פרעזידענט פון דער פערערישאן פאר די לעצטע 30 יאהר.

מיט אבער נישט, אז די הירסט-ציי-טונגען פרייען אן נאמפערס, וויל ער איז „צו קאנסערוואטיוו“, חליה, דאס נישט. מען באשולדיגט איהם נאר, אז ער איז נישט גענוג „איריש“. ער ווערט בא-שולדיגט, אז צוליב איהם ווערען נישט אויסגעפיהרט געווארען מאכענע רעוואל-וציע, וואס ווערען געווארען געווארען

אינהאלט פארציכנים
„גערעכטיגקייט“ נומער 24

- זייט 2. די וואך — מאקס ד. רעניש. אין די ערעכטונג פון דער פילאזאפיער יו-ניטי הויז. — ה. בערינגטון.
זייט 3. דער „פראטעסטיוו אסאסיאן“ פון דער קלאוסמאכער יוניאן. — א. סטעל-רעפארטער. מיטינג פון דזשינט באארד פון דער קלאוסמאכער יוניאן. —
זייט 4. נאמיניישאן פון עקזעקוטיוו באארד פאר דער קאנווענשאן פאר דער קלאוסמאכער יוניאן. —
זייט 5. אינסטאליישאן פון עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 22. — י. שעהנאליץ.
זייט 6. דער מיטינג פון עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 22. — ס. סנדרל. דער אויס-געטישונג פאר די „וועלט“.
זייט 7. שלעזינגער אין לאקאל 11. — מ. שטע-סער. עהרענאפטלע סעטעלמענט אין קלאוס אינדוסטריע — שלום פון זייט 1.
זייט 8. די שוין לעטסטע (ערעכטונג). — לעווין.
זייט 9. פון רעדאקטארס נאטיפיקאציע. — זייט 10. עהרענאפטלע סעטעלמענט פון גע-נעטל עקזעקוטיוו באארד. — ש. יא-נאווסקי.
זייט 11. פארוואס אמעריקא איז אריין אין מלחמה. — א. זעליין. בילדער פון שרייבער שטייג. — ה. לאנג.
זייט 12. די קאנפערענץ פאר די „וועלט“ וועלכע וועט זיין ביי דער „וועלט“.
זייט 13. די קאנפערענץ פאר די „וועלט“ וועלכע וועט זיין ביי דער „וועלט“.

דער לאנגער סטריק פון די מענער שניידער אין ניו יארק

טעם פון די לאקאלע קאן דער עדיקאציע
שטאנאל דעפארטמענט אפגעשטען קומען
אין באריהונג מיט די מיטגלידער פון די
לאקאלע, כדי צו וויסען, וועלכער פארט
לערנען אין מעהר צוגענגליך צו די דאזיג
נע מיטגלידער, דעמאלט וועט מען קאר
נען אפגעשטען וויסען, ווי אנצוגעהן מיט
דער ארבייט, און אין וועלכער הינזיכט
די ארבייט דארף אויסגעברייט ווערען.
פאר דעם צוועק איז ווינשענשווער
אז די מיטגלידער פון יעדער עדיקאציע
נאל קאמיטע ואל קומען פארבארייטעט
מיט פארשלאגען, וואס זיי דיינקען עס
וואלט נויטיג געווען פאר דעם עדיקאציע
שטאנאל דעפארטמענט צו טאן. די לאק
קאלע, וואס האבען נאר נישט אריינגע
שיקט די נעמען און אדרעסען פון די
מיטגלידער פון וויער עדיקאציעשטאנאל
קאמיטעס, ואלען עס גלייך טאן.
געדענקט, דער קאנפערענץ וועט זיין
דאנערשטאג, דעם 11טן דעצעמבער, גלייך
נאך דער ארבייט.

ווענען די פארהאנדלונגען, וואס ווינען
שוין דעמאלט אנגענאמען צווישען די
מאנופעקטורערס אספ'ן און די אמאל
נאמיטער, אויסהערענדיג דעם באריכט,
האבען די סטרייקער געזעכען די פול
מאכט צו די באאמטע פון דער יוניאן צו
פעטלען דעם סטרייק.
בעת די שורות ווערען געשריבען, איז
כלוין באקאנט דער פאקט, אז דער
סטרייק איז שוין אזוי גוט ווי געפעטעלט,
אבער עס זינען נאך נישט באקאנט די
פונקטען פון דעם פעטעלמענט. ווענען
דעם וועט אונז נאך אויסקומען צו שרייב
בען 6 צווייטען טאג.

א דזשיאנט קאנפערענץ פון די לאקאל עדיקאציעשטאנאל קאמיטעס

(שליס פון זייט 1)
מאכען די ארבייט פאר אלע א געדענקען
ערפאלג, דורך די עדיקאציעשטאנאל קאמי

ווען די יוניאן האט זיך געשטעלט קעגען
דעם, האבען זיי זיך פארנומען צו "צו
ברעכען די יוניאן אויף פילע אד" ווי
האבען אבער די יוניאן נישט געקאנט
ברעכען, ניכער האט זיך געבראכען וויער
אייגענע אסאסיאציעס... די געמאלענע
קריגס-העלדען, מר. בענדלער, דער פריי
וירענט פון דער אספ'ן, מיט וויין פליגעל
אדיוטאנט, לאיער נאדראן, האבען זיך
געמליך, געמוזט אפטרעטען, און וויער
אספ'ן האט גענומען דערען מיט דער
יוניאן ווענען שלום.
מיט אייניגע טעג צוריק ווינען אפגע
האלטען געווארען מיטגלען פון די
סטרייקער, אויף וועלכע די באאמטע פון
דער אמאלנאמיטער האבען באריכטעט

דער גרויסער שניידער-סטרייק, וואס
די אמאלנאמיטער האט אנגעפיהרט קע
נען די קליידער פאבריקאנטען, וועלכע
האבען זיך פארנומען צו צוברעכען די
יוניאן, איז שוין, בעת די שורות ווערען
געשריבען, אזוי גוט ווי געפעטעלט. די
שניידער-ארבייטער האבען אנגעפיהרט א
העלדישען קאמף פאר א משך פון 26
וואכען און האבען מיט מוט און באניי
סטערונג צוריקגעשטויסען די אלע אטא
קען, וואס די קליידער פאבריקאנטען הא
בען געמאכט קעגען וויער יוניאן, די
"שטאלנאמיטער קלארהינג ווארקערס ווו
שמעריקא".
די באפעס האבען אין אנפאנג גע
וואלט צוריק איינפיהרען שטיק-ארבייט.

קייז אנדערע פאר מיר

Chesterfield

CIGARETTES

20 פאר 20 סענט

אין 1000 פארשטעלע פערזענלעכע, 1000 פאר
1000 פארשטעלע פערזענלעכע, 1000 פארשטעלע
1000 פארשטעלע פערזענלעכע, 1000 פארשטעלע

Lipson & Co.

זיי שמעלען צופריעדען

און דער בלענד קען נישט נאכגעמאכט ווערען